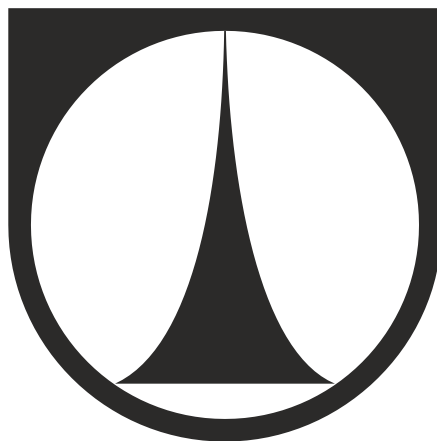

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Ekonomická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2013

Bc. Zuzana Šanderová

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Ekonomická fakulta

Studijní program: **N 6208 – Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika**

Analýza neziskových organizací v Libereckém kraji a jejich spolupráce s podnikatelským sektorem

Analysis of Non-profit Organizations in the Liberec Region and their Cooperation with the Business Sector

DP – PE – KEK 2013 – 74
Bc. Zuzana Šanderová

Vedoucí práce: doc. Ing. Šárka Laboutková, Ph.D., katedra ekonomie

Konzultant: Mgr. Zora Machartová, ředitelka sdružení TULIPAN

Počet stran: 89

Počet příloh: 1

Datum odevzdání: 10. května 2013

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

V Liberci dne 10. května 2013

Bc. Zuzana Šanderová

Anotace

Diplomová práce se zabývá neziskovými organizacemi v Libereckém kraji a jejich spoluprací s podnikatelským sektorem. Problematika je nejprve rozebírána z teoretického hlediska. Je zde popsáno, proč vůbec neziskové organizace existují, jak jsou v odborné literatuře charakterizovány a vymežovány včetně jejich členění. V práci je také zmínka o financování těchto organizací a možnostech spolupráce s podnikatelským sektorem v rámci společenské odpovědnosti firem. Druhá část práce je věnována analýze neziskových organizací v Libereckém kraji, v rámci níž byly neziskové organizace rozčleněny podle právní formy a oborové klasifikace. V další části práce je popsána spolupráce neziskového a podnikatelského sektoru pomocí několika vybraných organizací a dále pomocí dotazníkového šetření. Z výsledků vyplynul závěr, že spolupráce mezi oběma sektory v jisté míře existuje, ale většinou dotazovaných neziskových organizací je považována za nedostatečnou.

Klíčová slova

Liberecký kraj, neziskové organizace, podnikatelský sektor.

Annotation

This dissertation deals with non – profit organizations in the Liberec region and their cooperation with the business sector. The issue is first discussed from a theoretical point of view. It describes why non – profit organizations existed, as characterized in the professional literature and delimited including their classification. There is also mention of funding of these organizations and the possibilities of cooperation with the business sector within the corporate social responsibility. The second part is devoted to the analysis of non – profit organizations in the Liberec region, in which non – profit organizations were divided by legal form and branch classification. The next part describes the cooperation of non – profit and business sector by several selected organizations and questionnaire survey. From the results it was concluded that cooperation between the two sectors to some extent exists, but most of non – profit organizations consider it as insufficient.

Key Words

Liberec region, non – profit organizations, business sector.

Obsah

Seznam zkratek.....	10
Seznam tabulek.....	11
Seznam obrázků.....	12
Úvod	13
1 Teoretické vymezení neziskového sektoru	15
1.1 Definice neziskového sektoru	15
1.2 Základní teorie neziskového sektoru	18
1.3 Vymezení neziskového sektoru dle sektorů hospodářství	22
1.4 Vymezení nestátních neziskových organizací (NNO) podle L. M. Salamona a H. K. Anheiera.....	25
1.5 Vymezení NNO podle Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (RVNNO).....	26
1.6 Vymezení neziskových organizací podle právních norem	27
1.7 Dělení neziskových organizací podle základních charakteristik	29
1.8 Satelitní účet neziskových institucí.....	31
2 Financování neziskových organizací.....	36
2.1 Veřejné financování	36
2.2 Financování z neveřejných zdrojů	38
2.3 Další možnosti financování NNO	40
2.4 Fundraising	42
2.5 Společenská odpovědnost firem	43
3 Analýza nestátních neziskových organizací v Libereckém kraji	45
3.1 Statistika počtu NNO podle právní formy	47
3.2 Oborová klasifikace NNO	50
3.3 Spolupráce NNO s podnikatelským sektorem	56
3.4 Podpora chráněných dílen v Libereckém kraji	61
4 Výsledky dotazníkového šetření spolupráce NNO s podnikatelským sektorem... 64	
4.1 Oblast působení a právní forma NNO	65
4.2 Spolupráce NNO s podniky	66

4.3	Způsoby spolupráce NNO s podniky	67
4.4	Finanční podpora NNO	69
4.5	Zdroje financování NNO	72
4.6	Fundraising	73
4.7	Doplňující otázky	75
5	Návrhy na zlepšení spolupráce mezi NNO a podnikatelským sektorem	77
5.1	Zlepšení spolupráce ze strany NNO	77
5.2	Zlepšení spolupráce ze strany podnikatelských subjektů	80
	Závěr	82
	Seznam použité literatury	84
	Seznam příloh	89

Seznam zkratek

ARES	Administrativní registr ekonomických subjektů
CZ – COPNI	Klasifikace služeb neziskových institucí sloužících domácnostem
CZ – NACE	Odvětvová klasifikace ekonomických činností
CRR	Centrum pro regionální rozvoj
CSR	Corporate social responsibility (společenská odpovědnost firem)
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
FTE	Zaměstnanci na plný pracovní úvazek
HDP	Hrubý domácí produkt
ICNPO	Mezinárodní klasifikace neziskových organizací
NISD	Neziskové instituce sloužící domácnostem
NNO	Nestátní neziskové organizace
OKEČ	Odvětvová klasifikace nevýrobních ekonomických činností
O.P.S.	Obečně prospěšná společnost
O.S.	Občanské sdružení
OSN – COPNI	Systém klasifikace netržních činností
RES	Registr ekonomických subjektů
RVNNO	Rada vlády pro nestátní neziskové organizace
TUL	Technická univerzita v Liberci

Seznam tabulek

Tabulka 1: Srovnání struktury neziskové činnosti v klasifikaci ICNPO, COPNI a OKEČ	31
Tabulka 2: Neziskové instituce v systému národních účtů.....	33
Tabulka 3: Nejnovější ekonomické ukazatele neziskových institucí za rok 2010	35
Tabulka 4: Počet neziskových institucí zahrnutých do satelitního účtu podle právní formy za rok 2010	35
Tabulka 5: Vývoj objemu dotací poskytnutých NNO z krajských rozpočtů včetně hl. m. Prahy v letech 2010 a 2011.....	38
Tabulka 6: Porovnání podniku a NNO	41
Tabulka 7: Počet NNO zapsaných v RES v Libereckém kraji k 30. 9. 2012	48
Tabulka 8: Vývoj počtu NNO v Libereckém kraji v letech 2002 – 2012	48
Tabulka 9: Počet NNO podle právní formy ve vybraných krajích ČR k 30. 9. 2012	50
Tabulka 10: Oborová klasifikace NNO v okrese Liberec	52
Tabulka 11: Oborová klasifikace NNO v okrese Jablonec nad Nisou	54
Tabulka 12: Oborová klasifikace NNO v okrese Česká Lípa	55
Tabulka 13: Oborová klasifikace NNO v okrese Semily	56
Tabulka 14: Výsledky dotazníku – počet NNO v Libereckém a Karlovarském kraji dle právní formy	66

Seznam obrázků

Obrázek 1: Sektorové vymezení neziskového sektoru	23
Obrázek 2: Vývoj počtu NNO v Libereckém kraji v letech 2002 – 2012	49
Obrázek 3: Oborová klasifikace NNO v okrese Liberec v %	53
Obrázek 4: NNO dle oborové klasifikace v Libereckém kraji	66
Obrázek 5: Spolupráce NNO s podniky v Libereckém a Karlovarském kraji	67
Obrázek 6: Způsoby spolupráce NNO s podniky v Libereckém kraji	68
Obrázek 7: Poskytnuté finanční prostředky NNO od podnikatelských subjektů	70
Obrázek 8: Hodnocení zdrojů financování NNO v Libereckém kraji.....	73
Obrázek 9: Fundraising v NNO v Libereckém kraji	74
Obrázek 10: Dostatečnost finančních prostředků poskytovaných podnikatelskými subjekty dle NNO v Libereckém kraji	75
Obrázek 11: Pravidelní dárci finančních prostředků z řad podnikatelských subjektů	76

Úvod

Diplomová práce je zaměřena na neziskové organizace v Libereckém kraji a dále na jejich spolupráci s podnikatelským sektorem. Toto téma bylo vybráno z důvodu toho, že se jedná o poměrně aktuální problematiku. Neziskové organizace mají v dnešní společnosti nezanedbatelné postavení. Téměř každý člověk se během svého života s jejich činností setkal. Každý například jako malý navštěvoval spolek Sokol či jiný sportovně zaměřený kroužek, spousta jedinců je členem dobrovolných hasičů, rybářů nebo zahrádkářů. Podobných příkladů lze nalézt celou řadu. Podstatným závěrem je, že tyto organizace tvoří nedílnou součást lidského života. Jejich působením je ovlivňována nejen společnost jako taková, ale i hospodářství dané země.

Cílem této práce je popsat stav neziskového sektoru v Libereckém kraji a dále jeho spolupráci s podnikatelským sektorem. Výzkumná otázka byla stanovena takto: je spolupráce neziskového sektoru se sektorem podnikatelským v Libereckém kraji dostatečná?

První a druhá kapitola se zabývají teoretickými východisky existence neziskových organizací a vycházejí z poznatků uváděných v odborné literatuře. Neziskový sektor lze charakterizovat mnoha pojmy, jež jsou v této kapitole vysvětleny. Dále je zde uvedeno několik způsobů vymezení neziskových organizací podle různých kritérií. Druhá kapitola se zabývá možnostmi financování neziskových organizací a je zde také stručně zmíněna problematika společenské odpovědnosti firem související s kooperací neziskového a podnikatelského sektoru.

Praktická část diplomové práce (třetí a čtvrtá kapitola) analyzuje neziskový sektor v Libereckém kraji. Pro potřeby této analýzy byla použita statistická data o počtech neziskových organizací dle právní formy a dále byla data čerpána z administrativního registru ekonomických subjektů. Na základě těchto dat byly neziskové organizace rozříděny v rámci jednotlivých okresů Libereckého kraje dle oborové klasifikace. Pro možnost porovnání jsou zde uvedeny informace i z některých dalších vybraných krajů.

V další části práce je popsáno financování neziskových organizací a jejich spolupráce s podnikatelským sektorem pomocí několika vybraných neziskových subjektů z Libereckého kraje a dále pomocí dotazníkového šetření. Dotazníkové šetření bylo zvoleno hlavně z důvodu získání informací přímo od neziskových organizací.

Pátá kapitola pojednává o možných způsobech zlepšení situace neziskového sektoru. Jsou zde uvedeny návrhy, jak řešit tuto problematiku jednak ze strany neziskových organizací i ze strany subjektů podnikatelského sektoru. Neziskové organizace dnes mají značný počet možností, jak se pokusit zlepšit své postavení a jak získat více finančních prostředků pro svou činnost. Ze strany podnikatelských subjektů se jedná spíše o způsoby, jak je více motivovat za účelem větší spolupráce s neziskovými subjekty.

Oblast neziskového sektoru je velmi obsáhlá a tato práce si nedělá ambice postihnout celou problematiku týkající se zejména financování neziskových organizací a dále jejich spolupráce s podnikatelskou sférou, mimo jiné i díky limitnímu rozsahu diplomové práce.

1 Teoretické vymezení neziskového sektoru

První kapitola se věnuje definování a vymezení pojmů týkajících se neziskového sektoru.

1.1 Definice neziskového sektoru

Při definování neziskového sektoru se lze setkat s několika pojmy, které se mohou překrývat, případně mohou být synonymy. Boukal a kolektiv uvádějí následující výrazy: neziskový sektor, občanský sektor, veřejný sektor a třetí sektor.¹

Ve sborníku příspěvků Definice neziskového sektoru jsou uvedeny ještě i další výrazy jako občanská společnost, dobrovolnický sektor a nevládní sektor.²

Všechny výše zmíněné výrazy mají v některých případech odlišné významy. Je to dáno především tím, že výzkum neziskového sektoru je interdisciplinárním problémem a zabývá se jím hned několik společenských věd: sociologie, politologie, ekonomie a antropologie.³

K rozdílnému chápání pojmů dochází zejména v oblasti financování. Z hlediska financování lze neziskový, občanský a třetí sektor považovat za synonyma. Tyto sektory zahrnují organizace financované jak z veřejných, tak i ze soukromých zdrojů. Naproti tomu veřejný sektor je financován ze zdrojů veřejných.⁴

---

¹ BOUKAL, P., H. VÁVROVÁ aj. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. 1. vyd. 1. dotisk. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1293-8.

² ŠKARABELOVÁ, S. *Definice neziskového sektoru: sborník příspěvků z internetové diskuse CVNS*. Brno: Centrum pro výzkum neziskového sektoru, 2005. ISBN 80-239-4057-0. Rovněž dostupný v PDF z: http://www.e-cvns.cz/soubory/Definice_neziskoveho_sektoru.pdf

³ Tamtéž

⁴ BOUKAL, P., H. VÁVROVÁ aj. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. 1. vyd. 1. dotisk. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1293-8.

Neziskový sektor

Nejčastěji používanou definicí pro neziskový sektor je tato: Neziskovým sektorem rozumíme skupinu organizací, které nejsou založeny za účelem vytváření zisku sloužícího k přerozdělení mezi vlastníky, správce nebo zakladatele. Organizace musí vytvořený zisk vložit zpět do svého rozvoje a k plnění svých cílů.⁵

Někteří autoři (např. Skovajsa) se domnívají, že označení neziskový je nepřesné a zavádějící. Organizace mohou zisku dosahovat, ale nesmí jej přerozdělovat mezi členy, podílníky, atd. V anglické literatuře se lze setkat s výstižnějším pojmem not-for-profit. Tento výraz se do českého jazyka překládá jako nezaměřené na zisk. Podle této definice se tedy jedná o organizace řídící se zásadou nerozdělování zisku.⁶

Do neziskového sektoru lze zařadit následující organizace: nevládní neziskové, příspěvkové a rozpočtové organizace, odbory, politické strany a hnutí, zájmová sdružení právnických osob, družstva (pokud jsou zřizovány za jiným účelem než podnikání), nepodnikatelské obchodní společnosti a právnické osoby zřizované samostatnými zákony (např. Česká akademie věd, Česká televize).⁷

Občanský sektor

Občanský sektor představuje prostor mezi rodinou, trhem a státem, který vyplňují formální a organizovaná soukromá sdružení občanů. Tato sdružení jsou zakládána dobrovolně za

---

⁵ ŠKARABELOVÁ, S. Definice neziskového sektoru: sborník příspěvků z internetové diskuse CVNS. Brno: Centrum pro výzkum neziskového sektoru, 2005. ISBN 80-239-4057-0. Rovněž dostupný v PDF z: http://www.e-cvns.cz/soubory/Definice_neziskoveho_sektoru.pdf

⁶ SKOVAJSA, M. Občanský sektor: organizovaná občanská společnost. 1. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-681-0.)

⁷ ŠKARABELOVÁ, S. Definice neziskového sektoru: sborník příspěvků z internetové diskuse CVNS. Brno: Centrum pro výzkum neziskového sektoru, 2005. ISBN 80-239-4057-0. Rovněž dostupný v PDF z: http://www.e-cvns.cz/soubory/Definice_neziskoveho_sektoru.pdf

účelem sledování neomezeného množství cílů. Cíle by měly být legální, neomezující, osobní, politická a jiná práva, a nepatří k nim dosahování zisku. Pojem občanský sektor je ve své podstatě nejbližší k pojmu neziskový sektor.⁸

Veřejný sektor

Veřejný sektor je částí národního hospodářství, která je charakterizována jako netržní, nezisková (hlavním cílem působících subjektů není zisk, ale přímá produkce užitku), je financována z veřejných prostředků, je spravována a řízena veřejnou správou, podléhá veřejné kontrole a v jejím rámci se rozhoduje veřejnou volbou. Hlavním úkolem veřejného sektoru je předcházet vzniku tržních selhání a případně řešit jejich dopady.⁹

Třetí sektor

Třetí sektor je pojem označující existenci určitého formálního sektoru mezi trhem a státem. Tento pojem má dle Skovajsy hned několik nedostatků. Jednak by mohl z ekonomického hlediska být chápán jako terciární sektor služeb a za druhé není pozitivně vymezen, co se týče obsahu.¹⁰

Občanská společnost

Termín občanská společnost označuje, stejně jako pojem občanský sektor, prostor mezi rodinou, trhem a státem. Do občanské společnosti se ale navíc řadí i neorganizovaná

---

⁸ SKOVAJSA, M. Občanský sektor: organizovaná občanská společnost. 1. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-681-0.

⁹ TETŘEVOVÁ, L. aj. Veřejný a podnikatelský sektor. 1. vyd. Příbram: Professional Publishing, 2009. ISBN 978-80-86946-90-0.

¹⁰ SKOVAJSA, M. Občanský sektor: organizovaná občanská společnost. 1. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-681-0.

sdržení občanů. Občanská společnost má širší význam než občanský sektor. Dá se říci, že občanský sektor je podmnožinou občanské společnosti. Mezi neorganizovaná sdružení patří neformální sdružení a sítě, veřejná shromáždění a demonstrace a samotní občané.¹¹

Dobrovolnický sektor

Dobrovolnický sektor vystihuje jeden z podstatných rysů této oblasti, kterým je práce dobrovolníků. Nevystihuje však některé další důležité aspekty, proto je toto označení používáno jen velmi zřídka.¹²

Profesor H. K. Anheier ve své knize *Nonprofit Organizations: Theory, Management, Policy* uvádí, že pojem dobrovolnický sektor zdůrazňuje především to, jak je pomoc dobrovolníků důležitá pro řízení a provoz neziskových organizací. Na druhou stranu ale tvrdí, že spousta činností těchto organizací je prováděna placenými zaměstnanci a ne dobrovolníky, a že některé organizace nemají dokonce žádnou členskou základnu.¹³

1.2 Základní teorie neziskového sektoru

Teorie neziskového sektoru se zabývají tím, proč vůbec neziskový sektor vznikl a umožňují lepší pochopení jeho existence.

---

¹¹ SKOVAJSA, M. *Občanský sektor: organizovaná občanská společnost*. 1. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-681-0.

¹² Tamtéž

¹³ ANHEIER, H. K. *Nonprofit Organizations: Theory, Management, Policy* [online]. Abingdon: Routledge, 2005 [vid. 19. 4. 2013]. ISBN 0-203-50092-X. Dostupné také z: <http://xa.yimg.com/kq/groups/30802428/172491159/name/01%252BAnheier%252B%282005%29%252BNonprofit%252Borganizations-%252Btheory,%252Bmanagement,%252Bpolicy.pdf>

Teorie vládních a tržních selhání

Tato teorie je založena na existenci veřejných statků, které nelze poskytovat prostřednictvím trhu. Selhání trhu je tak kompenzováno činností státu. Stát se však snaží vyhovět tzv. voliči mediánovi, tedy většině obyvatel. Potřeby menšinových skupin však zůstávají dále neuspokojeny. Nastává tedy selhání na straně státu a je tím více pravděpodobné, čím větší je různorodost společnosti. Spotřebitelé se se svými neuspokojenými potřebami tudíž obrací na neziskový sektor, který jim umožní zmíněné potřeby uspokojit.¹⁴

Teorie informační asymetrie

Podstatou této teorie je selhávání smluvních vztahů, vycházejících z informační asymetrie. Spotřebitelé jsou díky nedostatku informací od nabízejících neschopni posoudit kvalitu statků či služeb, které spotřebovávají. Obracejí se proto na neziskové organizace, u kterých předpokládají čestné jednání. Především díky faktu, že cílem neziskových organizací není maximalizace zisku.¹⁵

Teorie státu blahobytu

Hlavní myšlenkou této teorie je postupné odsouvání neziskového sektoru do ústraní. Neziskový sektor se stává pouze reziduálním činitelem při řešení sociálních problémů. Je to zapříčiněno především zdokonalováním a růstem tržních vztahů a posilováním odpovědnosti státu. Neziskový sektor pouze doplňuje trh a stát v uspokojování potřeb spotřebitelů.¹⁶

---

¹⁴ REKTOŘÍK, J. aj. Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení. 2. aktualizované vyd. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-25-5.

¹⁵ Tamtéž

¹⁶ Tamtéž

Teorie vzájemné závislosti

Teorie popisuje, jak je zřejmé z jejího názvu, příčiny spolupráce neziskového sektoru a státu. Základem této teorie je myšlenka, že neziskový sektor je schopný mnohem lépe a rychleji reagovat na potřeby menšin. Neziskový sektor je považován za inovativní v hledání neuspokojených potřeb veřejnosti. Stát je na této funkci neziskového sektoru závislý a na druhou stranu jsou neziskové organizace závislé na podpoře od státu. Po určité době se stát může pokusit zajišťovat menšinové potřeby sám bez účasti neziskových organizací. Záleží na konkrétní politice státu, stát buď může dál podporovat neziskové organizace, nebo může převzít jejich roli.¹⁷

Salamon popisuje ještě další způsob spolupráce státu s neziskovým sektorem. Spolupráce tentokrát není založena na přednostech neziskových organizací týkajících se jejich průkopnické funkce, ale naopak vychází z omezených možností neziskových organizací. Salamon pro tento jev používá termín „voluntary failure“, neboli selhání neziskových organizací, které se vyskytuje ve čtyřech podobách.¹⁸

- Filantropická nedostatečnost – spočívá v tom, že neziskové organizace mají nedostatek personálních a materiálních zdrojů k uspokojení potřeb členů.
- Filantropický paternalismus – tendence neziskových organizací k opomíjení jejich poslání. Neziskové organizace nevycházejí vstříc potřebám svých klientů, nepodporují jejich samostatnost a sebedůvěru, snaží se vše rozhodnout za klienta. Zmíněné jednání neziskových organizací je však zcela v rozporu s jejich vlastní existencí, která je založena zejména na podpoře aktivní činnosti, samostatnosti a sebedůvěře členů.
- Filantropický amatérismus – dochází k němu tehdy, pokud organizace nemá k dispozici dostatek odborně fundovaných pracovníků k poskytování kvalitních služeb.

---

¹⁷ BAČUVČÍK, R. Marketing neziskových organizací. 1. vyd. Zlín: Verbum, 2010. ISBN 978-80-87500-01-9.

¹⁸ REKTOŘÍK, J. aj. Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení. 2. aktualizované vyd. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-25-5.

- Filantropický partikularismus – vychází z toho, že neziskové organizace nejsou schopny nalézt a uspokojit potřeby všech. Jedná se tedy opět o selhání neziskového sektoru, které musí napravovat stát z pozice tzv. korektora.¹⁹

---

¹⁹ REKTOŘÍK, J. aj. Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení. 2. aktualizované vyd. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-25-5.

1.3 Vymezení neziskového sektoru dle sektorů hospodářství

Členěním podle sektorů hospodářství se zabýval i švédský ekonom Pestoff. Ten rozdělil hospodářství na čtyři sektory podle tří kritérií:

- kritérium financování provozu a rozvoje – dělení na sektor ziskový a neziskový
- kritérium vlastnictví – dělení na sektor soukromý a veřejný
- kritérium míry formalizace – dělení na sektor formální a neformální ²⁰

Pestoffův čtyřsektorový trojúhelníkový model hospodářství zahrnuje:

- ziskový soukromý sektor
- neziskový veřejný sektor
- neziskový soukromý sektor
- neziskový sektor domácností ²¹

Výše uvedené členění dle Pestoffa je zobrazeno na obrázku 1.

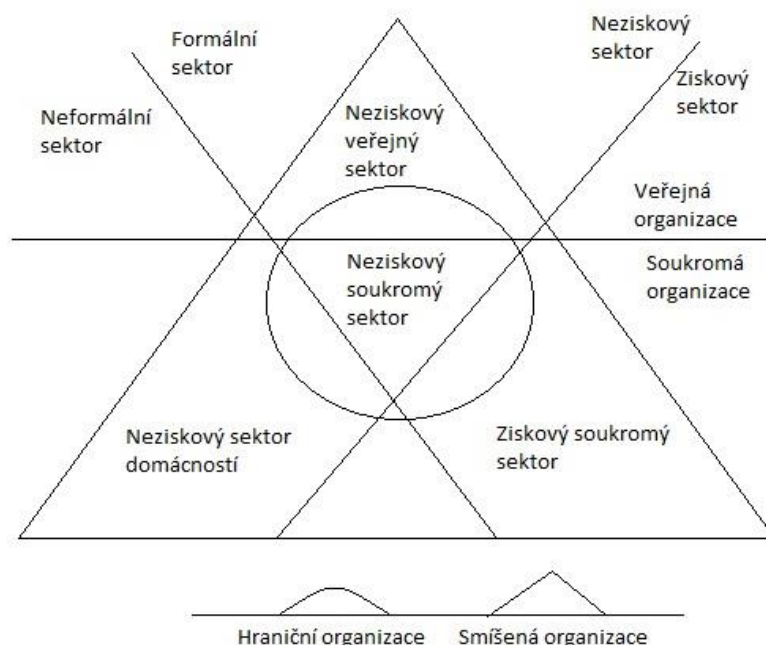
Pestoffův trojúhelníkový model umožňuje lepší orientaci v sektorovém členění hospodářství. Jednotlivé sektory nemají však mezi sebou pevnou hranici, subjekty se mezi nimi často prolínají. ²²

---

²⁰ BOUKAL, P. Nestátní neziskové organizace: teorie a praxe. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1650-9.

²¹ Tamtéž

²² Tamtéž

Obrázek 1: Sektorové vymezení neziskového sektoru

Zdroj: BOUKAL, P., Nestátní neziskové organizace: teorie a praxe, s. 17.

1.3.1 Ziskový soukromý sektor

Ziskový sektor zahrnuje organizace, jejichž hlavním cílem je dosáhnout zisku pomocí prodávaných statků za určitou tržní cenu. Tyto subjekty se dále vyznačují tím, že hospodaří s majetkem financovaným vlastními zdroji (kapitálem) a případně cizími zdroji. Dalším znakem je přítomnost podnikatelského rizika, které si tyto subjekty nesou. Nemohou počítat se zdroji od jiných subjektů.²³

Jiná definice ziskového soukromého sektoru, nazývaného také jako podnikatelský sektor, popisuje tento sektor jako soubor podnikatelských subjektů (podniků), které vznikly za účelem provádění podnikatelské činnosti – výroba výrobků či poskytování služeb, pomocí výrobních faktorů (práce, půda, kapitál a technologie). Podniky mohou nabývat různých

²³ BOUKAL, P. Nestátní neziskové organizace: teorie a praxe. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1650-9.

právních forem – obchodní společnosti (např. a.s., s.r.o.), družstva, podnikání fyzických osob. Podniky sledují celou řadu cílů, přičemž nejdůležitější skupinu tvoří cíle finanční, ke kterým patří maximalizace zisku, maximalizace rentability celkového vloženého kapitálu, aj.²⁴

1.3.2 Neziskový sektor

Organizace neziskového sektoru jsou zakládány s hlavním cílem dosáhnout přímého užitku, většinou ve formě veřejné služby. Majetek těchto organizací je financovaný vlastními zdroji pocházejícími buď od soukromých subjektů, nebo od veřejných subjektů na základě přerozdělovacího procesu, případně lze použít i cizí zdroje.²⁵

Neziskový veřejný sektor

Subjekty působící v neziskovém veřejném sektoru jsou zakládány veřejnými institucemi, jako jsou státní orgány, kraje, města a obce, s cílem dosažení přímého užitku, kterého nelze dosáhnout ziskovým způsobem. Veřejné instituce vkládají do těchto subjektů finanční prostředky bez očekávání jejich zpětného navrácení v podobě zisku. Subjekty působící v neziskovém veřejném sektoru se nazývají příspěvkové organizace.²⁶

---

²⁴ TETŘEVOVÁ, L. aj. Veřejný a podnikatelský sektor. 1. vyd. Příbram: Professional Publishing, 2009. ISBN 978-80-86946-90-0.

²⁵ BOUKAL, P. Nestátní neziskové organizace: teorie a praxe. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1650-9.

²⁶ Tamtéž

Neziskový soukromý sektor

Stejně jako organizace v neziskovém veřejném sektoru, jsou i organizace v soukromém neziskovém sektoru zakládány s cílem dosáhnout přímého užitku. Odlišnost od veřejného sektoru spočívá v zakládání a financování organizací. Organizace v tomto sektoru jsou zakládány a financovány soukromými subjekty, případně je možné financování i z veřejných zdrojů. Zde působící organizace se nejčastěji nazývají nestátní (nevládní) neziskové organizace (dále jen NNO) a bude se jimi zabývat tato práce.²⁷

1.4 Vymezení nestátních neziskových organizací (NNO) podle L. M. Salamona a H. K. Anheiera

V roce 1992 Salamon a Anheier poprvé uveřejnili tzv. strukturálně operacionální definici neziskového sektoru. Tato definice není založena na zdůrazňování účelu neziskových organizací nebo na jejich zdrojích příjmů, ale klade důraz na jejich strukturu a provoz. Podle této definice musí neziskové organizace splňovat pět následujících charakteristik:

- Organizovanost – organizace jsou do jisté míry institucionalizované
- Soukromoprávní povaha – subjekty jsou institucionálně oddělené od vládního aparátu
- Nerozdělování zisku – organizace nerozděluje zisk mezi majitele ani správce, zisk je použit k plnění cílů organizace
- Samosprávnost – organizace nejsou ovládány zvenčí, řídí své vlastní činnosti
- Dobrovolnost – dobrovolná účast.²⁸

---

²⁷ BOUKAL, P. Nestátní neziskové organizace: teorie a praxe. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1650-9.

²⁸ ANHEIER, H. K. Nonprofit Organizations: Theory, Management, Policy [online]. Abingdon: Routledge, 2005 [vid. 19. 4. 2013]. ISBN 0-203-50092-X. Dostupné také z:
→ pokračování na další straně

1.5 Vymezení NNO podle Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (RVNNO)

RVNNO plní funkci poradního, iniciativního a koordinačního orgánu vlády České republiky. Byla založena ustanovením vlády z 10. června 1992 č. 428 jako Rada pro nadace, usnesením vlády z 30. března 1998 č. 223 byla poté přeměněna na Radu vlády pro nestátní neziskové organizace. RVNNO soustřeďuje, projednává a prostřednictvím svého předsedy předkládá vládě materiály týkající se vytváření vhodného prostředí pro existenci a činnost NNO.²⁹

RVNNO vykonává následující úkoly:

- „a) iniciuje a posuzuje koncepční a realizační podklady pro rozhodnutí vlády, týkající se podpory NNO, legislativní a politická opatření, která se týkají podmínek jejich činnosti,
- b) sleduje, iniciuje a vyjadřuje se k právním předpisům, upravujícím postavení a činnost NNO, připomínkuje návrhy právních úprav, které mají vztah k NNO,
- c) iniciuje spolupráci mezi ministerstvy, jinými správními úřady a orgány územní samosprávy v oblasti podpory NNO, včetně dotační politiky z veřejných rozpočtů,
- d) sleduje, analyzuje a zveřejňuje informace o postavení NNO v rámci Evropské unie (dále jen „EU“), o zapojení ČR do EU s ohledem na NNO a o finančních zdrojích s tím souvisejících, spolupracuje s ministerstvy a jinými správními úřady, odpovědnými za spravování finančních zdrojů EU v ČR, pokud se jejich využívání k NNO vztahuje,
- e) ve spolupráci s ministerstvy, jinými správními úřady, NNO a dalšími orgány a institucemi zajišťuje dostupnost a zveřejňování informací o NNO a o opatřeních

---

<http://xa.yimg.com/kq/groups/30802428/172491159/name/01%252BAnheier%252B%282005%29%252BNonprofit%252Borganizations-%252Btheory,%252Bmanagement,%252Bpolicy.pdf>.

²⁹ VLÁDA ČR. Statut Rady vlády pro nestátní neziskové organizace [online]. Praha: Vláda ČR, © 2009-2012 [vid. 2012-12-09]. Dostupné z: RNNNO, http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/statut_RVNNO_2012.pdf

státní politiky, která se NNO týkají, zejména zpřístupňuje a analyzuje informace o dotacích z veřejných rozpočtů pro NNO a o procesu jejich uvolňování a využívání,

f) podílí se na opatřeních ministerstev a jiných správních úřadů, která mají vztah k NNO, zejména na procesu standardizace činností, přidělování akreditací a kategorizaci typů NNO,

g) sleduje a informuje vládu o využívání finančních prostředků kategorie Nadační investiční fond, které byly usneseními Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky č. 413/1999 a č. 1946/2001 rozděleny do nadačního jmění vybraných nadací, a o rozdělování jejich výnosů, v této činnosti spolupracuje s Ministerstvem financí,

h) každoročně do 31. května předkládá výroční zprávu o své činnosti za uplynulý rok.³⁰

Právní formy NNO dle RVNNO:

- občanská sdružení
- účelová zařízení církví a náboženských společností
- nadace a nadační fondy
- obecně prospěšné společnosti³¹

1.6 Vymezení neziskových organizací podle právních norem

Pojem neziskové organizace není v českém právním řádu nijak definován. Výčet neziskových organizací je uveden v zákonu č. 586/1992 Sb. o dani z příjmů § 18 odstavec 7, aniž by zde byl pojem neziskové organizace blíže vysvětlen. Organizace uvedené

---

³⁰ VLÁDA ČR. Statut Rady vlády pro nestátní neziskové organizace [online]. Praha: Vláda ČR, © 2009-2012 [vid. 2012-12-09]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/statut_RVNNO_2012.pdf

³¹ Tamtéž

v tomto zákonu mají charakter právnické osoby a nebyly zřízeny nebo založeny za účelem podnikání.³²

Zákon o daních z příjmů uvádí následující typy organizací:

- zájmová sdružení právnických osob,
- občanská sdružení včetně odborových organizací,
- politické strany a hnutí,
- státem uznávané církve a náboženské společnosti,
- nadace a nadační fondy,
- obce,
- kraje,
- organizační složky státu a územních samosprávných celků,
- příspěvkové organizace,
- státní fondy,
- obecně prospěšné společnosti,
- veřejné vysoké školy.³³

Další legislativní úprava neziskových organizací je dle občanského zákoníku. Svou povahou patří organizace neziskového sektoru k soukromoprávním subjektům, a proto spadají do působnosti občanského zákoníku, který rozlišuje 4 skupiny právnických osob:

- Sdružení fyzických a právnických osob – do této skupiny patří občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, církve a náboženské společnosti, politické strany a hnutí, zájmová sdružení právnických osob, družstva, společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti založené za jiným účelem než dosažení zisku.
- Účelová sdružení majetku – nadace a nadační fondy.³⁴

---

³² REKTOŘÍK, J. aj. Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení. 2 aktualizované vyd. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-25-5.

³³ Tamtéž

- Jednotky územní samosprávy – obce, kraje a stát.
- Jiné subjekty, o nichž tak stanoví zvláštní zákon – Česká televize, Český rozhlas, Akademie věd ČR a profesní komory.³⁵

1.7 Dělení neziskových organizací podle základních charakteristik

Neziskové organizace lze členit podle několika dalších kritérií, jako jsou poslání, cíle anebo činnosti, kterými se organizace zabývají. Podle těchto třídících znaků můžeme neziskové organizace dělit následovně:

- podle kritéria zakladatele,
- podle kritéria globálního charakteru poslání,
- podle kritéria právně organizační normy,
- podle kritéria způsobu financování,
- podle kritéria charakteristiky realizovaných činností.³⁶

Protože se práce zabývá financováním NNO a jejich členěním dle oboru činnosti, jsou zde uvedena pouze poslední dvě kritéria.

1.7.1 Kritérium financování

- Financování z veřejných rozpočtů – z rozpočtů organizačních složek státu a územních celků.

---

³⁴ ŠKARABELOVÁ, S. Definice neziskového sektoru: sborník příspěvků z internetové diskuse CVNS. Brno: Centrum pro výzkum neziskového sektoru, 2005. ISBN 80-239-4057-0. Rovněž dostupný v PDF z: http://www.e-cvns.cz/soubory/Definice_neziskoveho_sektoru.pdf

³⁵ RŮŽIČKOVÁ, R. Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně. 8. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, 2006. ISBN 80-7263-343-0.

³⁶ REKTOŘÍK, J. aj. Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení. 2. aktualizované vyd. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-25-5.

- Financování částečně z veřejných rozpočtů – organizace mají legislativní nárok na příspěvky, řadíme sem příspěvkové organizace.
- Financování ze soukromých zdrojů – např. dary, sponzorské příspěvky, granty, členské příspěvky.
- Financování z vlastní činnosti.
- Vícezdrojové financování – kombinace financování z veřejných, soukromých zdrojů a z vlastní činnosti.³⁷

1.7.2 Kritérium charakteristiky realizovaných činností (oborové členění)

Pro členění neziskových organizací dle předmětu jejich činnosti lze použít tři možné klasifikace – mezinárodní klasifikace neziskových organizací ICNPO, systém klasifikace netržních činností OSN-COPNI a odvětvová klasifikace nevýrobních ekonomických činností OKEČ, která byla 1. 1. 2008 nahrazena klasifikací ekonomických činností (CZ – NACE). O této nové klasifikaci bude pojednáno níže. Dělení podle těchto tří způsobů klasifikace je uvedené v následující tabulce.³⁸

---

³⁷ BAČUVČÍK, R. Marketing neziskových organizací. 1. vyd. Zlín: Verbum, 2010. ISBN 978-80-87500-01-9.

³⁸ ŠKARABELOVÁ, S. Definice neziskového sektoru: sborník příspěvků z internetové diskuse CVNS. Brno: Centrum pro výzkum neziskového sektoru, 2005. ISBN 80-239-4057-0. Rovněž dostupný v PDF z: http://www.e-cvns.cz/soubory/Definice_neziskoveho_sektoru.pdf

Tabulka 1: Srovnání struktury neziskové činnosti v klasifikaci ICNPO, COPNI a OKEČ

Mezinárodní klasifikace neziskových organizací ICNPO	Systém klasifikace netržních činností OSN - COPNI	Odvětvová klasifikace nevýrobních ekonomických činností OKEČ
1. Kultura, sport a volný čas	03. Rekreační a kultura	92. Rekreační, kulturní a sportovní činnost
2. Vzdělávání a výzkum	04. Vzdělávání	80. Školství, 73. Výzkum
3. Zdravotnictví	02. Zdraví	85.1 Zdravotnictví
4. Sociální služby	05. Sociální péče	85.3 Sociální služby, 75. Kolektivní a individuální soc. služby a soc. politiky
5. Ochrana životního prostředí	08. Ochrana životního prostředí	
6. Komunitní rozvoj a bydlení	01. Bydlení	
7. Ochrana práv, obhajoba zájmů, politika	07. Politické strany, odborové a profesní organizace – část	
8. Filantropie a dobrovolnictví		
9. Mezinárodní aktivity		
10. Náboženství a církve	06. Náboženství	
11. Hospodářská a profesní sdružení, odbory	07. Politické strany, odborové a profesní organizace – část	91. Činnost společenských organizací (odborné, politické strany, církve a profesní spolky)
12. Činnosti jinde neuvedené	09. Služby jinde neuvedené	93. Ostatní osobní služby

Zdroj: ŠKARABELOVÁ, S. Definice neziskového sektoru: sborník příspěvků z internetové diskuse CVNS. Brno: Centrum pro výzkum neziskového sektoru, 2005. ISBN 80-239-4057-0. Rovněž dostupný v PDF z: http://www.e-cvns.cz/soubory/Definice_neziskoveho_sektoru.pdf

1.8 Satelitní účet neziskových institucí

Pro potřeby této práce je nutné si přiblížit problematiku sledování neziskových organizací v systému národních účtů, které provádí Český statistický úřad. Již v průběhu 90. let 20. století se statistické oddělení Organizace spojených národů společně s Center for Civil Society studies na Johns Hopkins University, mezinárodními organizacemi a statistickými úřady z celého světa snažily o zdokonalení metodiky statistického sledování neziskových organizací. V České republice byla první verze satelitního účtu uveřejněna v roce 2004. Jednalo se o první ucelené údaje o ekonomice neziskového sektoru z roku 2002 poskytnuté k dispozici veřejnosti. Český statistický úřad na vytvoření satelitního účtu spolupracoval

mimo jiné i s Centrem pro výzkum neziskového sektoru a s odborníky z veřejné sféry a z akademické půdy.³⁹

Satelitní účet v úplné a rozšířené verzi doplňuje a rozšiřuje národní účty o ukazatele, které jsou pro neziskový sektor charakteristické – strukturální ukazatele (počet zaměstnanců, dobrovolníků, členů), ukazatele výkonu (např. počet návštěvníků muzea). Jedná se v podstatě o shrnující účet všech údajů všech neziskových organizací.⁴⁰

Satelitní účet neziskových institucí využívá při jejich definování přeformulovanou strukturálně – operacionální definici, podle které jsou vlastnosti neziskových organizací následující: organizovanost, neziskovost (nerozdělování zisku), institucionální oddělenost od vládních institucí, samosprávnost a nepovinnost (dobrovolnost). Zkráceně lze říci, že se jedná o organizace vytvořené za účelem výroby produktů a poskytování služeb, ale zároveň tato produkce nesmí být pro subjekty, které organizaci založily, řídí ji nebo financují, zdrojem zisku.⁴¹

---

³⁹ ČSÚ. Satelitní účet neziskových institucí [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [vid. 23. 1. 2013].
Dostupné z: <http://apl.czso.cz/nufil/SUNI.pdf>

⁴⁰ Tamtéž

⁴¹ Tamtéž

Právní formy neziskových institucí dle satelitního účtu:

- 117 Nadace
- 118 Nadační fond
- 141 Obecně prospěšná společnost
- 601 Veřejná vysoká škola
- 641 Školská právnická osoba
- 701 Sdružení (svaz, spolek, klub, aj.)
- 711 Politická strana, politické hnutí
- 721 Církevní organizace
- 731 Organizační složky sdružení
- 741 Stavovská organizace, profesní komora
- 745 Komora (kromě profesních komor)
- 751 Zájmová sdružení právnických osob
- 761 Honební společenstvo.⁴²

Neziskové instituce v systému národních účtů

System národních účtů podává informace o národním hospodářství podle typu producenta v jednotlivých institucionálních sektorech a dále podle typu produktu v jednotlivých odvětvích. Postavení neziskových institucí v systému národních účtů zobrazuje následující tabulka.⁴³

Tabulka 2: Neziskové instituce v systému národních účtů

Typ institucionální jednotky	Institucionální sektory v systému národních účtů				
	Sektor nefinančních podniků S. 11	Sektor finančních institucí S. 12	Sektor vládních institucí S. 13	Sektor domácností S. 14	Sektor NISD S. 15
Podniky (C)	C1	C2			
Vládní instituce (G)			G		
Domácnosti (H)				H	
Neziskové instituce (N)	N1	N2	N3	N4	N5

Zdroj: ČSÚ. Satelitní účet neziskových institucí [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [vid. 23. 1. 2013]. Dostupné z: <http://apl.czso.cz/nufil/SUNI.pdf>

⁴² ČSÚ. Satelitní účet neziskových institucí [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [vid. 23. 1. 2013]. Dostupné z: <http://apl.czso.cz/nufil/SUNI.pdf>

⁴³ Tamtéž

Z výše uvedené tabulky je vidět, že neziskové organizace se nacházejí ve všech institucionálních sektorech a kromě toho vytváří samostatný sektor neziskových institucí sloužících domácnostem (NISD), který je v systému národních účtů sledován samostatně. Nevýhodou systému národních účtů je, že údaje o neziskových institucích v sektorech S. 11, S. 12, S. 13 a S. 14 jsou po provedení metodických úprav v systému neviditelné. Nelze je z konečných údajů vyčlenit. Systém národních účtů není schopen poskytnout souhrnné údaje o všech neziskových institucích, ale pouze o institucích v sektoru S. 15.⁴⁴

V systému národních účtů se pro identifikaci oborů působení jednotek používá odvětvová klasifikace CZ – NACE. Pro potřeby statistického zkoumání je tato klasifikace však málo podrobná, a proto se pro potřeby satelitního účtu zavádí vhodnější klasifikace – Klasifikace služeb neziskových institucí sloužících domácnostem podle účelu (CZ – COPNI). Tato klasifikace byla zmíněna výše v tab. 1. CZ – COPNI slouží ke sledování účelu, na který byly finanční prostředky neziskové organizace použity. Dle sdělení statistického úřadu lze očekávat, že první výsledky satelitního účtu neziskových institucí založené na použití CZ – COPNI za rok 2012 by mohly být uveřejněny v roce 2014.⁴⁵

Dne 31. 10. 2012 byla Českým statistickým úřadem uveřejněna zkrácená verze satelitního účtu neziskových organizací za roky 2005 až 2010. Pro představu jsou zde v tab. 3 a tab. 4 uvedeny pouze základní ekonomické údaje o neziskových institucích za rok 2010.⁴⁶

---

⁴⁴ ČSÚ. Satelitní účet neziskových institucí [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [vid. 23. 1. 2013]. Dostupné z: <http://apl.czso.cz/nufile/SUNI.pdf>

⁴⁵ Tamtéž

⁴⁶ ČSÚ. Databáze satelitního účtu neziskových institucí [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [vid. 23. 1. 2013]. Dostupné z: http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenka.indexnu_sat

Tabulka 3: Nejnovější ekonomické ukazatele neziskových institucí za rok 2010

Ukazatel	Neziskové instituce celkem	Jednotky	Meziroční růst (v %)
Počet organizací	109 209	organizace	5,1
Počet zaměstnanců FTE	97 068	osoby	2,0
Podíl na zaměstnanosti	1,93	%	2,1
Počet dobrovolníků FTE	25 040	osoby	- 7,8
Podíl neziskových institucí na tvorbě HDP	1,58	%	3,7

Zdroj: ČSÚ. Databáze satelitního účtu neziskových institucí [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [vid. 23. 1. 2013]. Dostupné z: http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenka.indexnu_sat

Tabulka 4: Počet neziskových institucí zahrnutých do satelitního účtu podle právní formy za rok 2010

Právní forma	Počet
117 Nadace	434
118 Nadační fond	1129
141 Obecně prospěšná společnost	1785
601 Veřejná vysoká škola	26
641 Školská právnická osoba	159
701 Sdružení	66 527
711 Politická strana, politické hnutí	134
721 Církevní organizace	4251
731 Organizační složky sdružení	29 609
741 Stavovská organizace – profesní komora	20
745 Komora (kromě profesních komor)	178
751 Zájmová sdružení právnických osob	943
761 Honební společenstvo	4014
Celkem	109 209

Zdroj: ČSÚ. Struktura satelitního účtu neziskových institucí [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [vid. 24. 1. 2013]. Dostupné z: <http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenkavyber.satelit>

2 Financování neziskových organizací

Problematika financování byla krátce zmíněna v kapitole 1.7.1, kde se jednalo o dělení neziskových organizací podle kritéria financování. Tato kapitola se bude financováním neziskových organizací zabývat více do hloubky.

Podstatou financování neziskových organizací je tzv. vícezdrojové financování. Pokud se nezisková organizace zaměří pouze na jeden zdroj financování, může to vážně ohrozit její existenci v případě přerušení vztahů s poskytovatelem finančních prostředků. Zajištěním vícezdrojového financování si nezisková organizace vytvoří určitou míru finanční nezávislosti.⁴⁷

Neziskové organizace si musí vytvořit takovou dlouhodobou strategii financování, která jim zajistí dostatek finančních zdrojů pro vykonávání jejich činností. V rámci strategie neziskové organizace oslovují subjekty, které většinou nemusí být ani příjemci jejich služeb, ale chtějí se podílet na jejich činnosti. Zdroje financování lze rozdělit na veřejné a neveřejné, přičemž cílem neziskové organizace je nalézt optimální kombinaci obou zdrojů.

48

2.1 Veřejné financování

Veřejné financování je zajišťováno institucemi státní správy (ministerstva) a samosprávy. První možností získání finančních prostředků jsou veřejné rozpočty. Zde je myšleno financování NNO v rámci státní dotační politiky, která je rozdělena do několika oblastí: např. poskytování sociálních služeb, ochrana životního prostředí, vzdělávání, rozvoj a

---

⁴⁷ SKOVAJSA, M. Občanský sektor: organizovaná občanská společnost. 1. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-681-0.

⁴⁸ BOUKAL, P., H. VÁVROVÁ aj. Ekonomika a financování neziskových organizací. 1. vyd. 1. dotisk. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1293-8.

podpora kultury, rozvoj sportu a tělovýchovy, národnostní a etnické menšiny, ochrana a podpora zdraví, drogová problematika, aj.⁴⁹

V roce 2011 podíl finančních prostředků jdoucích ze státního rozpočtu na podporu NNO v rámci státní dotační politiky činil 88,5 %. Bylo vyplaceno celkem 6 243 dotací ve výši 5 081 mil. Kč v 17 vyhlášených oblastech. Nejvíce dotací bylo směřováno do oblastí sociální služby (1 933,1 mil. Kč) a tělesná výchova a sport (1 878,9 mil. Kč).⁵⁰

Neziskové organizace se však nemusejí spolehat pouze na dotace. Jsou zde i další možnosti získání finančních prostředků. Např. zdroje vyplývající ze zadání veřejných zakázek, ze smluv o poskytování služeb, zdroje vyplývající ze zákona (týká se církevních organizací, veřejných a soukromých škol a politických stran), v neposlední řadě tzv. ostatní zdroje (Nadační investiční fond).⁵¹

Druhou možností financování NNO jsou krajské, městské a obecní rozpočty.⁵²

Pro příklad je zde uvedena tabulka zobrazující objem poskytnutých dotací NNO z krajských rozpočtů v letech 2010 a 2011.

---

⁴⁹ BOUKAL, P. Nestátní neziskové organizace: teorie a praxe. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1650-9.

⁵⁰ VLÁDA ČR. Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2011 [online]. Praha: Vláda ČR, 2009 – 2012 [vid. 25. 1. 2013]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/3_rozbor_2011.pdf

⁵¹ BOUKAL, P. Nestátní neziskové organizace: teorie a praxe. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1650-9.

⁵² Tamtéž

Tabulka 5: Vývoj objemu dotací poskytnutých NNO z krajských rozpočtů včetně hl. m. Prahy v letech 2010 a 2011

Krajské rozpočty včetně rozpočtu hl. m. Prahy	Součet dotací	
	2010	2011
Hl. m. Praha	487 166	577 321
Středočeský kraj	80 634	52 647
Jihočeský kraj	93 206	107 619
Plzeňský kraj	43 629	64 269
Karlovarský kraj	28 197	26 744
Ústecký kraj	29 314	41 119
Liberecký kraj	56 122	73 812
Královehradecký kraj	36 797	55 997
Pardubický kraj	69 971	56 229
Kraj Vysočina	84 914	117 696
Jihomoravský kraj	145 763	146 669
Olomoucký kraj	150 455	168 912
Zlínský kraj	62 585	68 059
Moravskoslezský kraj	49 775	54 975
Celkem	1 418 528	1 612 069

Zdroj: VLÁDA ČR. Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2011 [online]. Praha: Vláda ČR, 2009 – 2012 [vid. 25. 1. 2013]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/3_rozbor_2011.pdf

Z tabulky vyplývá, že Liberecký kraj je v objemu poskytnutých dotací NNO za rok 2011 na šestém místě.

2.2 Financování z neveřejných zdrojů

Financování z neveřejných zdrojů je založeno na financích od individuálních dárců, firemních dárců a tuzemských i zahraničních nadací.⁵³

Individuální dárcovství

Individuální dárcovství není v České republice příliš rozšířené. Je to zapříčiněno především tím, že tito dárci věnují většinou jen menší jednorázové částky (pozn. dárcovství nemusí vždy znamenat pouze finanční prostředky, může se jednat i o hmotné dary,

⁵³ BOUKAL, P., H. VÁVROVÁ aj. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. 1. vyd. 1. dotisk. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1293-8.

poskytnutí práce, času, prostoru nebo zázemí). Mimo to náklady spojené s oslovováním individuálních dárců bývají vyšší, než činí přijaté částky. Tento způsob financování nabývá na zajímavosti až v okamžiku, kdy se z jednorázového dárce stává pravidelný nebo kdy je počet dárců veliký. Dalším zajímavým momentem může být situace, kdy se vztah dárce a organizace dostane do fáze, ve které se dárce rozhodne věnovat veškeré jmění prostřednictvím závěti.⁵⁴

Firemní dárcovství

Pro tuto práci, jak už vyplývá z jejího názvu, je však nejpodstatnější firemní dárcovství, ať už se jedná o finanční dary, hmotné dary, aj. Vztah neziskové organizace s podnikem je velmi komplikovaný. Velká pozornost by měla být věnována motivům, které vedou firmy k financování neziskových organizací. Těchto motivů může být celá řada, např. reklama, prostředek k uspokojení ředitele společnosti, součást tradice podniku, aj. V dnešní době se také stále více v této souvislosti hovoří o tzv. společenské odpovědnosti firem. Zjednodušeně řečeno jde o jev, kdy se firmy dobrovolně rozhodnou chovat se šetrněji k životnímu prostředí, mít dobré vztahy se zaměstnanci a s okolím, v němž firma působí. Což znamená mimo jiné i spolupráci s místními neziskovými organizacemi.⁵⁵

Dárcovství mimo jiné nabízí firmám možnost snížení základu daně z příjmů o výši poskytnutého daru, maximálně však 5 % daňového základu.⁵⁶

---

⁵⁴ BAČUVČÍK, R. Marketing neziskových organizací. 1. vyd. Zlín: Verbum, 2010. ISBN 978-80-87500-01-9.

⁵⁵ BOUKAL, P. Nestátní neziskové organizace: teorie a praxe. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1650-9.

⁵⁶ ŠKARABELOVÁ, S. aj. Když se řekne nezisková organizace. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2002. ISBN 80-210-3031-3.

Sponzoring

Další formou firemního financování NNO je sponzoring. Zde, na rozdíl od firemního dárcovství, firma očekává určitou protihodnotu od NNO. Protihodnotou se myslí zejména uveřejnění loga firmy na internetových stránkách NNO, ve výroční zprávě, na výrobcích, aj. Firma sponzoring zahrnuje do své marketingové strategie a očekává od ní určité zviditelnění ve společnosti a přilákání nových zákazníků.⁵⁷

2.3 Další možnosti financování NNO

NNO mají ještě několik dalších způsobů, jak získat finanční prostředky pro svou činnost: členské příspěvky, příjmy z loterií a her, daňová a poplatková zvýhodnění a příjmy z vlastní činnosti.⁵⁸

Členské příspěvky

Příjmy v podobě členských příspěvků představují pro NNO stabilní a administrativně nenáročné příjmy. Tato forma financování je obvyklá zejména pro občanská sdružení. Nevýhodou je, že se nejedná o příliš rozsáhlé částky, nelze je tudíž považovat za strategický zdroj financování.⁵⁹

---

⁵⁷ BOUKAL, P. Nestátní neziskové organizace: teorie a praxe. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1650-9.

⁵⁸ BOUKAL, P., H. VÁVROVÁ aj. Ekonomika a financování neziskových organizací. 1. vyd. 1. dotisk. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1293-8.

⁵⁹ Tamtéž

Příjmy z loterií a her

Tyto příjmy vyplývají ze zákona o loteriích a jiných podobných hrách č. 202/1990 Sb. Zákon ukládá, že z každé loterie či hry musí být určité procento výtěžku použito na veřejně prospěšné účely.⁶⁰

Daňová a poplatková zvýhodnění

NNO jsou dle zákona o dani z příjmu č. 586/1992 Sb. právnickými osobami nezřízenými za účelem podnikání, což jim umožňuje využít úlev při zdaňování jejich činností. Navíc jsou v tomto zákoně uvedeny veřejně prospěšné účely, na které je možné využít úlevu na dani z poskytnutého daru pro dárce.⁶¹

Vlastní činnost

Jedná se o tzv. samofinancování, kdy NNO provádí vlastní podnikatelskou činnost pro získávání finančních prostředků na realizaci svého poslání. Vystává zde otázka jaký je pak rozdíl mezi NNO a podnikem? Rozdíly jsou popsány v následující tabulce.⁶²

Tabulka 6: Porovnání podniku a NNO

	Podnik	Nezisková organizace
Priority	1. zisk, cash flow 2. poslání, hodnoty	1. poslání, hodnoty 2. minimalizace ztráty, zisk, vyrovnaný rozpočet
Využití zisku a cash flow	Přerozdělení mezi majitele, akcionáře, reinvestice, občas dobročinnost	Reinvestování do činnosti naplňující poslání NNO
Odpovědnost managementu	Majitelé či akcionáři	Členové NNO včetně širší veřejnosti

Zdroj: BOUKAL, P., H. VÁVROVÁ aj. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. 1. vyd. 1. dotisk. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1293-8.

---

⁶⁰ BOUKAL, P., H. VÁVROVÁ aj. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. 1. vyd. 1. dotisk. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1293-8.

⁶¹ Tamtéž

⁶² Tamtéž

Samofinancování může probíhat např. formou stanovení poplatků za poskytované služby. Pokud má NNO k dispozici odborníky a poskytuje určité poradenské služby v oblasti práva nebo ekologie, může je zpoplatnit. Nevýhodou je možný odchod části zákazníků, kteří byli zvyklí využívat službu zadarmo. Další možností samofinancování je prodej vlastních výrobků vyráběných v rámci chráněných dílen, kde pracují nemocní nebo tělesně postižení lidé v rámci rehabilitace. Jinými způsoby může být pronájem majetku nebo finanční investování.⁶³

Samofinancování skýtá pro NNO i celou řadu výhod. Pomáhá NNO překlenout období nedostatku peněz z dotací a grantů. Může pomoci i ke zvýšení disponibilních finančních prostředků.⁶⁴

2.4 Fundraising

Pojem fundraising s problematikou financování velmi úzce souvisí. Představuje aktivní přístup v oblasti získávání finančních prostředků, které NNO potřebuje k plnění svého poslání. Fundraising lze tedy definovat jako systematické získávání finančních i nefinančních prostředků pro NNO na její činnost. Fundraiser může být interní či externí. Interním fundraiserem bývá nejčastěji osoba z vedení organizace (ředitel, předseda správní rady, atd.), naopak externím fundraiserem je osoba (právnícká nebo fyzická) smluvně zavázaná k vykonávání této činnosti, která není zaměstnancem organizace.⁶⁵

---

⁶³ BOUKAL, P., H. VÁVROVÁ aj. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. 1. vyd. 1. dotisk. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1293-8.

⁶⁴ Tamtéž

⁶⁵ BOUKAL, P. *Nestátní neziskové organizace: teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1650-9.

Způsobů jak oslovovat potenciální dárce je celá řada – např. přímé osobní kontaktování, osobní dopis, osobní telefonický hovor, zvláštní fundraisingová akce.⁶⁶

2.5 Společenská odpovědnost firem

Jedním z cílů této práce bude mimo jiné i popsat jak vypadá spolupráce NNO s podnikatelským sektorem v Libereckém kraji. V současnosti je tato problematika čím dál tím více spojována s pojmem společenská odpovědnost firem. Společenská odpovědnost firem (dále jen CSR, zkratka anglického názvu Corporate Social Responsibility) se vyvíjí již od 50. let 20. století, ale největší konjunkturu zažívá v posledních letech.⁶⁷

CSR má celou řadu definic, ale většina z nich má podle A. Dahlsruda pět následujících společných oblastí – environmentální, sociální a ekonomická oblast, stakeholdeři a dobrovolnost. Pro příklad je zde uvedena definice podle sdružení Business Leaders Forum České republiky: „dobrovolný závazek podniků chovat se v rámci svého fungování odpovědně k společnosti i prostředí, ve kterém podnikají.“⁶⁸

Pro tuto práci je podstatná oblast odpovědnosti vůči místní komunitě a vládě, která bývá někdy označována za samostatnou oblast. Tato oblast zahrnuje např. vztah podniků k místní komunitě, vytváření firemního občanství, firemní filantropii (firemní dárcovství a firemní dobrovolnictví) a harmonizace podnikových a komunitních potřeb.⁶⁹

---

⁶⁶ SKOVAJSA, M. Občanský sektor: organizovaná občanská společnost. 1. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-681-0.

⁶⁷ KUNZ, V. Společenská odpovědnost firem. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2012. ISBN 978-80-247-3983-0.

⁶⁸ Tamtéž

⁶⁹ Tamtéž

Firemní filantropie

Podstatou firemní filantropie jsou aktivity vedoucí k vědomé podpoře druhých osob (mimo jiné i neziskových subjektů). Cílem těchto aktivit je zvýšení kvality života jednotlivců i celé společnosti, veřejného blaha a budování či udržení určité hodnoty ve společnosti. Firmy zabývající se filantropií se snaží dlouhodobě budovat pevné vztahy s neziskovými subjekty. Tato spolupráce je ve vyspělých zemích známkou fungující občanské společnosti. Česká republika, v porovnání se zbytkem postkomunistických zemí, patří v této oblasti k nejméně činným.⁷⁰

V rámci filantropie lze rozlišit dva základní přístupy – proaktivní a reaktivní. Proaktivní přístup spočívá ve vypracování firemní dárcovské strategie, kdy jsou jasně identifikovány cílové skupiny a oblasti, které bude firma podporovat. Reaktivní přístup je založen na principu, kdy firma nemá vypracovanou strategii a pouze vyčkává, kterou žádost podpoří.⁷¹

Existuje řada způsobů, jak provádět firemní filantropii. První možností je finanční podpora neziskových subjektů. Velké české firmy také zakládají vlastní firemní nadace, prostřednictvím nichž uskutečňují dárcovské programy podporující třetí osoby. Kromě finančního dárcovství firmy využívají také nefinanční způsoby podpory – např. pronájem eventuálně bezplatné poskytnutí podnikových prostor, poskytnutí prezentačních a reklamních ploch, poradenství, know-how, odborné pomoci, darování firemních výrobků či firemního majetku, bezplatné (nebo se slevou) poskytování služeb, zapůjčení firemního majetku, školení, vzdělávání, dobrovolná práce firemních zaměstnanců a aktivní účast na aktivitách neziskové organizace.⁷²

---

⁷⁰ KUNZ, V. Společenská odpovědnost firem. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2012. ISBN 978-80-247-3983-0.

⁷¹ Tamtéž

⁷² Tamtéž

3 Analýza nestátních neziskových organizací v Libereckém kraji

Z první kapitoly této práce vyplývá, že neziskové organizace lze členit podle mnoha různých znaků a aby bylo možné NNO určitým způsobem popsat, bylo nutné zaměřit se pouze na některá členění. Pro potřeby této práce je podstatné členění dle právní formy a oboru činnosti neziskové organizace.

Pro analýzu byly použity následující právní formy NNO: 117 nadace, 118 nadační fondy, 141 obecně prospěšné společnosti, 701 sdružení, 721 církevní organizace a 731 organizační složky sdružení.⁷³

Pro členění dle oboru činnosti (nazýváno také jako oborová klasifikace NNO) byla použita klasifikace ICNPO. Jedná se o klasifikaci, která byla vytvořena při realizaci projektu Johns Hopkins Comparative Nonprofit sector project. Tato klasifikace rozděluje neziskové organizace do dvanácti následujících oblastí:⁷⁴

1) Kultura, umění, sport a rekreace – divadla, muzea, ZOO, akvária, časopisy, knihovny, orchestry, umělecká představení, historické a kulturní společnosti, tělovýchovné organizace, sportovní kluby, myslivecké společnosti, společenské kluby, dětské tábory, kluby přátel, ...

2) Vzdělání a výzkum – předškolní výchova, základní, středoškolské a vysokoškolské vzdělávání, odborné školství, vzdělávání dospělých, výzkumné ústavy, servisní organizace a sdružení rodičů a přátel školy.

---

⁷³ ČSÚ. Satelitní účet neziskových institucí [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [vid. 23. 1. 2013]. Dostupné z: <http://apl.czso.cz/nufil/SUNI.pdf>

⁷⁴ FRIČ, P., R. GOULLI. Neziskový sektor v ČR. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. ISBN 80-86432-04-1.

- 3) Zdraví – nemocnice, rehabilitační zařízení, domácí ošetření, instituce duševního zdraví, preventivní zdravotní péče, lékařské pohotovosti a ambulantní dobrovolníci.
- 4) Sociální služby – péče o děti, mládež, rodinu, služby pro handicapované a starší občany, pomoc uprchlíkům a lidem bez domova, útulky.
- 5) Ekologie – organizace pro ochranu životního prostředí, ochrana živočichů, veterinární služby.
- 6) Rozvoj obce (komunity) a bydlení – obecné, sídlištní a sousedské aktivity, hasiči, organizace podporující zaměstnanost, chovatelé, zahrádkáři, včelaři, organizace společenských rozvojových aktivit a bytová družstva.
- 7) Ochrana práv, obhajoba zájmů a politika – právní poradenství, organizace hájící lidská práva, sdružení měst a obcí, občanské iniciativy, organizace pro prevenci kriminality, na ochranu spotřebitele, politické strany, politická hnutí...
- 8) Dobročinnost – nadace, charitativní organizace, sdružení pro podporu dobročinnosti, centra pro dobrovolníky.
- 9) Náboženství – kostely, synagogy, mešity a jiná místa pro bohoslužby.
- 10) Mezinárodní aktivity – přátelské a kulturní výměnné programy, mezinárodní podpory v neštěstí, mírové podpory, ...
- 11) Profesní a pracovní vztahy – profesní komory a odborové organizace.
- 12) Jiná oblast⁷⁵

---

⁷⁵ FRIČ, P., R. GOULLI. Neziskový sektor v ČR. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. ISBN 80-86432-04-1.

3.1 Statistika počtu NNO podle právní formy

Informace o počtech NNO podle právní formy eviduje Český statistický úřad. Poslední údaje o počtech neziskových organizací jsou uveřejněné ve statistickém bulletinu Libereckého kraje za 1. až 3. čtvrtletí roku 2012, tj. k 30. 9. 2012 v položce organizační statistika. Jsou zde údaje o všech subjektech zapsaných v registru ekonomických subjektů (dále jen RES), který spravuje Český statistický úřad.⁷⁶

Celkový počet NNO v Libereckém kraji činí 5 090. Největší počet sledovaných NNO je v okrese Liberec – 2 194 subjektů. Naopak nejmenší množství je v okrese Jablonec nad Nisou, a to 929 neziskových organizací. Co se týká právní formy, tak nejvíce zastoupenou formou jsou sdružení – 3 182. Pro srovnání celkový počet ekonomických subjektů v Libereckém kraji čítá 119 925, z toho 90 376 jsou fyzické osoby podnikatelé dle živnostenského zákona nezapsané v obchodním rejstříku a 9 634 jsou společnosti s ručením omezeným. Z těchto údajů lze říci, že podíl NNO v celkovém počtu ekonomických subjektů je nepatrný. Přesněji řečeno počet NNO představuje pouhé 4,2 % ze všech subjektů zapsaných v RES v Libereckém kraji.⁷⁷

Informace o počtech NNO podle právní formy a okresů jsou uvedeny v následující tab. 7.

---

⁷⁶ ČSÚ. Statistický bulletin – Liberecký kraj 1. – 3. čtvrtletí 2012 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [vid. 25. 3. 2013]. Dostupný z: <https://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajp/511302-12-xl>

⁷⁷ ČSÚ. Statistický bulletin – Liberecký kraj, 1. – 3. čtvrtletí 2012, Organizační statistika, Počet subjektů zapsaných v RES v Libereckém kraji a jeho okresech k 30. 9. 2012 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [vid. 25. 3. 2013]. Dostupný z: [https://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/D8002BB13E/\\$File/w51130212q3h1.pdf](https://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/D8002BB13E/$File/w51130212q3h1.pdf)

Tabulka 7: Počet NNO zapsaných v RES v Libereckém kraji k 30. 9. 2012

Právní forma	Počet NNO v okresech				Kraj celkem
	Česká Lípa	Liberec	Semily	Jablonec nad Nisou	
117 Nadace	2	9	3	5	19
118 Nadační fond	3	6	4	9	22
141 Obecně prospěšná společnost	8	66	9	14	97
701 Sdružení	687	1420	527	548	3 182
721 Církevní organizace	61	68	56	38	223
731 Organizační jednotka sdružení	267	625	340	315	1547
Celkem	1 028	2 194	939	929	5 090

Zdroj: ČSÚ. Statistický bulletin – Liberecký kraj, 1. – 3. čtvrtletí 2012, Organizační statistika, Počet subjektů zapsaných v RES v Libereckém kraji a jeho okresech k 30. 9. 2012 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013[vid. 25. 3. 2013]. Dostupný z: [https://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/D8002BB13E/\\$File/w51130212q3h1.pdf](https://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/D8002BB13E/$File/w51130212q3h1.pdf)

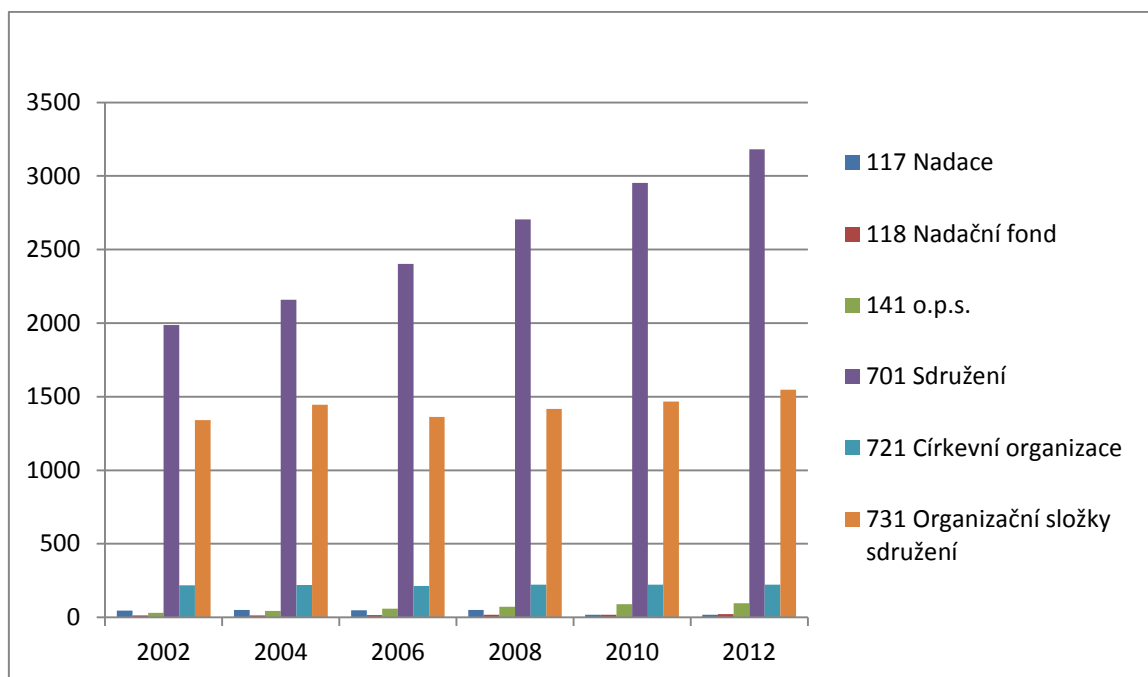
Vývoj počtu NNO v letech 2002 – 2012

V tab. 8 a na obr. 2 je uveden vývoj počtu NNO v Libereckém kraji v letech 2002 až 2012.

Tabulka 8: Vývoj počtu NNO v Libereckém kraji v letech 2002 – 2012

Rok	Počet NNO podle právní formy						
	117 Nadace	118 Nadační fond	141 o.p.s.	701 Sdružení	721 Církevní organizace	731 Organizační jednotky sdružení	Celkem
2002	46	14	30	1 986	217	1 340	3 633
2003	47	14	39	2 038	223	1 424	3 785
2004	50	14	43	2 159	221	1 445	3 932
2005	51	15	53	2 256	214	1 470	4 059
2006	49	15	59	2 402	214	1 362	4 101
2007	50	18	66	2 556	219	1 397	4 306
2008	50	19	72	2 704	222	1 417	4 484
2009	51	20	84	2 818	221	1 456	4 650
2010	19	19	90	2 953	222	1 466	4 769
2011	18	21	93	3 081	224	1 517	4 954
2012	19	22	97	3 182	223	1 547	5 090

Zdroj: ČSÚ. Statistický bulletin – Liberecký kraj 1. – 4. čtvrtletí 2002 – 2011, Organizační statistika, Počet subjektů zapsaných v RES v Libereckém kraji a jeho okresech k 31. 12. 2002 – 2011 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [vid. 25. 3. 2013]. Dostupný z: <http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajp/511302-12-xl>

Obrázek 2: Vývoj počtu NNO v Libereckém kraji v letech 2002 – 2012

Zdroj: ČSÚ. Statistický bulletin – Liberecký kraj 1. – 4. čtvrtletí 2002 – 2011, Organizační statistika, Počet subjektů zapsaných v RES v Libereckém kraji a jeho okresech k 31. 12. 2002 – 2011 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [vid. 25. 3. 2013]. Dostupný z: <http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/kraj/511302-12-xl>

Jak je zřejmé z tab. 8 počet NNO se od roku 2002 neustále zvyšuje. Za toto období vzrostl jejich počet o 40 %. Asi největší nárůst byl zaznamenán u obecně prospěšných společností, kde došlo k růstu o 223 %. Ke zvyšování počtu organizací došlo také v oblasti sdružení, kde byl růst 60 %. Nepatrný růst se projevil i u organizačních jednotek sdružení. Naopak u nadací lze sledovat pokles o 59 %. U nadačních fondů a církevních organizací dochází pouze k mírnému kolísání jejich počtu.

Porovnání s ostatními kraji

Pro úplnost analýzy je zde uvedeno porovnání počtu NNO podle právní formy v Libereckém kraji s dalšími kraji České republiky a to konkrétně s Karlovarským, Zlínským, Středočeským, Jihočeským a Plzeňským krajem. Tyto kraje byly zvoleny kvůli jejich rozloze – 3 nejmenší a 3 největší kraje ČR. Lze tak zjistit, jestli je počet NNO v krajích závislý na jejich rozloze.

Tabulka 9: Počet NNO podle právní formy ve vybraných krajích ČR k 30. 9. 2012

Právní forma	Počet NNO v krajích					
	Liberecký	Karlovarský	Zlínský	Plzeňský	Jihočeský	Středočeský
117 Nadace	19	12	20	16	21	30
118 Nadační fond	22	20	96	41	93	74
141 o.p.s.	97	64	100	85	176	217
701 Sdružení	3 182	2 150	3 716	4 074	5 122	9 276
721 Církevní organizace	223	93	257	174	397	372
731 Organizační jednotky sdružení	1 547	884	1 816	2 449	2 925	4 277
Celkem	5 090	3 223	6 005	6 839	8 734	14 246

Zdroj: ČSÚ. Statistický bulletin – Liberecký, Karlovarský, Zlínský, Plzeňský, Jihočeský a Středočeský kraj, 1. – 3. čtvrtletí 2012, Organizační statistika, Počet subjektů zapsaných v RES k 30. 9. 2012 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [vid. 25. 3. 2013]. Dostupný z: <http://www.czso.cz/xl/redakce.nsf/i/home>

V tab. 9 lze pozorovat, že počty nadací v jednotlivých krajích se výrazněji neliší. Nadačních fondů je nejvíce ve Zlínském kraji. Jejich počet je více než čtyřikrát větší než v kraji Libereckém, přestože je Zlínský kraj takřka stejné rozlohy jako Liberecký. Nejvýznamější rozdíl je v počtech sdružení, kterých je v Libereckém kraji téměř třikrát méně než ve Středočeském kraji. Závěrem lze konstatovat, že celkový počet NNO, s rostoucí rozlohou krajů, se zvyšuje. Vyjimku tvoří pouze Karlovarský kraj, u něhož je počet NNO nejnižší.

3.2 Oborová klasifikace NNO

Informace o všech NNO v Libereckém kraji dle oboru činnosti nejsou v žádné ucelené formě k dispozici. Seznam několika desítek NNO je např. na stránkách Regionálního informačního servisu, který je spravován Centrem pro regionální rozvoj ČR. Jsou zde uvedeny údaje o cca 116 neziskových organizacích v Libereckém kraji. Tento seznam obsahuje název NNO, sídlo, územní působnost a tématickou působnost (např. ochrana

spotřebitele, poradenství, vzdělávání, rehabilitace, ozdravné pobyty, chovatelství, duchovní rozvoj, ekologie,...).⁷⁸

Další seznam NNO je na stránkách Asociace nestátních neziskových organizací Libereckého kraje nebo v Evidenci NNO. Evidenci NNO spravuje Ministerstvo vnitra ČR. Z Libereckého kraje je zde zaevidováno pouze 87 organizací. Jsou zde opět informace o sídle, činnosti, kontaktní informace a mimo jiné i bankovní spojení. Nevýhoda tkví v malém počtu zaregistrovaných organizací.⁷⁹

Seznam všech NNO, respektive všech ekonomických subjektů v Libereckém kraji, lze nalézt v Administrativním registru ekonomických subjektů (dále jen ARES). ARES je informačním systémem poskytujícím veřejné údaje o ekonomických subjektech z ostatních informačních zdrojů veřejné správy. Hlavními informačními zdroji ARES jsou obchodní rejstřík, živnostenský rejstřík, registr ekonomických subjektů, registr církví a náboženských společností, seznam občanských sdružení a spolků, atd. Je spravován Ministerstvem financí ČR. V registru lze vyhledávat subjekty pomocí názvu obchodní firmy, obce, IČ, právní formy, činnosti CZ – NACE a finančního úřadu.⁸⁰

NNO pro tuto analýzu byly vyhledávány prostřednictvím právní formy a obcí v jednotlivých okresech Libereckého kraje. Obor činnosti NNO je buď zřejmý přímo z názvu NNO (např. sdružení pro ochranu přírody) nebo je uveden v registru. U některých organizací nelze zjistit obor činnosti ani z registru ani z názvu. V tomto případě, pokud má organizace webové stránky, lze obor činnosti nalézt zde. Pokud organizace webové stránky nemá, pak nebyla do analýzy zařazena. Takovýchto organizací však nebylo mnoho.

---

⁷⁸ CRR ČR. Liberecký kraj. Nevládní neziskové organizace [online]. Praha: CRR ČR, 2012 [vid. 28. 3. 2013]. Dostupný z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/liberecky-kraj/regionalni-informace/nno/>

⁷⁹ MINISTERSTVO VNITRA. Portál veřejné správy. Evidence NNO [online]. Praha: Ministerstvo vnitra, 2012 [vid. 28. 3. 2013]. Dostupný z: <http://www.isnno.cz/EvidenceNNOV10001/DesignPages/OEvidenci.aspx>

⁸⁰ MINISTERSTVO FINANCÍ. ARES – ekonomické subjekty [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR, 2012 [vid. 28. 3. 2013]. Dostupný z: http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz

NNO v okrese Liberec

V okrese Liberec se nachází 61 obcí, ve kterých je 2019 NNO, do analýzy jich však bylo zahrnuto pouze 2000. V každé obci je alespoň jedna nezisková organizace. Ve většině obcí se vyskytují sdružení typu dobrovolní hasiči, myslivecká sdružení nebo sdružení chovatelů a zahrádkářů. Samozřejmě nejvíce NNO je v okresním městě Liberec, a to konkrétně 1227. Liberec je tím pádem nejvýznamějším sídlem NNO v tomto okrese. Druhé místo s počtem 88 organizací obsadilo město Hrádek nad Nisou.⁸¹

Oborová klasifikace NNO je uvedena v následující tab. 10 a obr. 3.

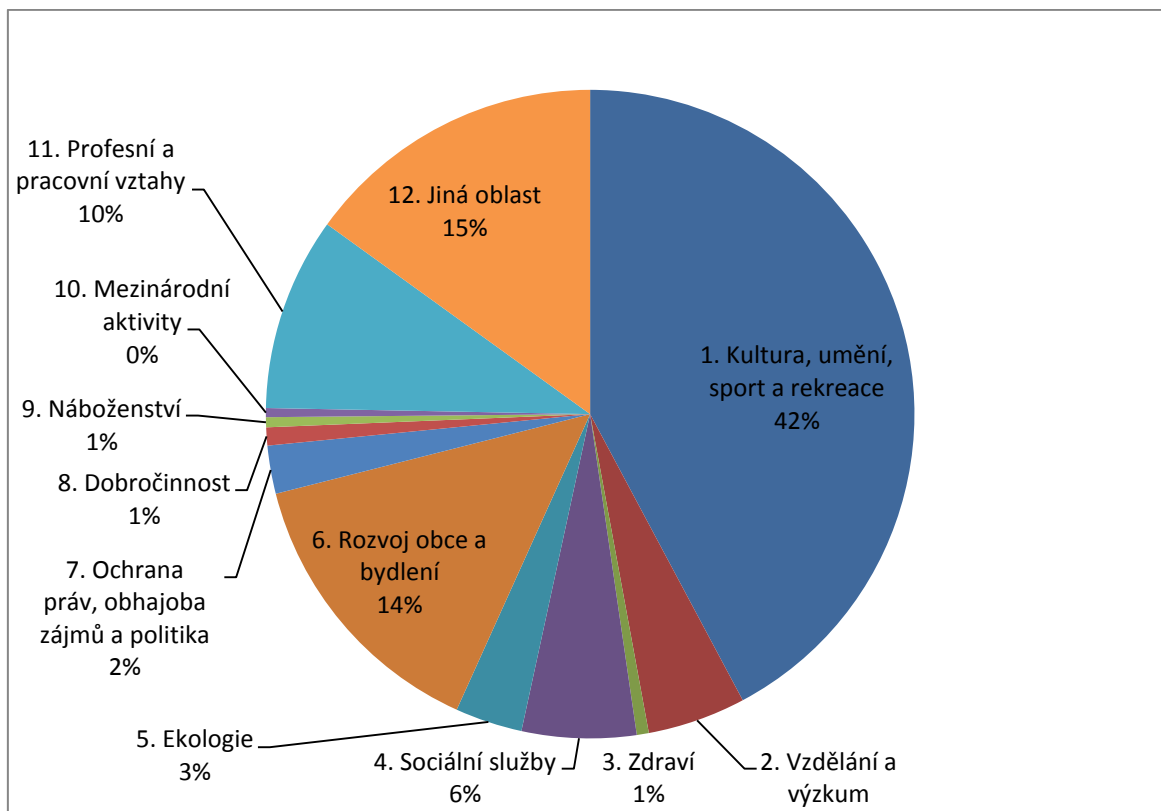
Tabulka 10: Oborová klasifikace NNO v okrese Liberec

Oborová klasifikace	Počet NNO	Oborová klasifikace	Počet NNO
1. Kultura, umění, sport a rekreace	844	7. Ochrana práv, obhajoba zájmů a politika	48
2. Vzdělání a výzkum	98	8. Dobročinnost	18
3. Zdraví	12	9. Náboženství	10
4. Sociální služby	114	10. Mezinárodní aktivity	9
5. Ekologie	67	11. Profesní a pracovní vztahy	193
6. Rozvoj obce a bydlení	286	12. Jiná oblast	301
		Celkem	2000

Zdroj: MINISTERSTVO FINANČÍ. ARES – ekonomické subjekty [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR, 2012 [vid. 28. 3. 2013]. Dostupný z: http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz

---

⁸¹ MINISTERSTVO FINANČÍ. ARES – ekonomické subjekty [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR, 2012 [vid. 28. 3. 2013]. Dostupný z: http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz

Obrázek 3: Oborová klasifikace NNO v okrese Liberec v %

Zdroj: MINISTERSTVO FINANČÍ. ARES – ekonomické subjekty [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR, 2012 [vid. 28. 3. 2013]. Dostupný z: http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz

V tab. 10 i obr. 3 lze vidět, že největší zastoupení mají organizace působící v oblasti kultury, umění, sportu a rekreace. Je to zapříčiněno především velkým množstvím sportovních klubů – fotbalových, hokejových, florbalových, tenisových, atd. a tělocvičnými jednotami sokola.⁸²

Druhou nejvíce zastoupenou oblastí jsou organizace působící v kategorii jiná oblast. Sem spadají organizace zabývající se různými činnostmi nespádajícími do ostatních jedenácti oblastí – např. kluby modelářů aut. 14 % z celkového počtu NNO tvoří organizace pro rozvoj obce a bydlení, kam spadají sbory dobrovolných hasičů, sdružení chovatelů, zahrádkářů a včelařů a dále různá sdružení vlastníků bytů. Za zmínku stojí také oblast

⁸² MINISTERSTVO FINANČÍ. ARES – ekonomické subjekty [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR, 2012 [vid. 28. 3. 2013]. Dostupný z: http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz

profesních a pracovních vztahů, která je s 10 % na čtvrtém místě z celkového počtu NNO, a to především díky množství odborových organizací.⁸³

NNO v okrese Jablonec nad Nisou

Okres Jablonec nad Nisou čítá 34 obcí a je zde 884 neziskových organizací. Stejně jako v okrese Liberec je i zde největší počet NNO v okresním městě Jablonci n. Nisou, a to 485, což je více než polovina z celkového počtu NNO v tomto okrese. Konkrétní počty NNO dle oborového členění jsou uvedeny v tab. 11.⁸⁴

Tabulka 11: Oborová klasifikace NNO v okrese Jablonec nad Nisou

Oborová klasifikace	Počet NNO	Oborová klasifikace	Počet NNO
1. Kultura, umění, sport a rekreace	383	7. Ochrana práv, obhajoba zájmů a politika	11
2. Vzdělání a výzkum	57	8. Dobročinnost	13
3. Zdraví	7	9. Náboženství	3
4. Sociální služby	50	10. Mezinárodní aktivity	0
5. Ekologie	30	11. Profesní a pracovní vztahy	82
6. Rozvoj obce a bydlení	159	12. Jiná oblast	89
		Celkem	884

Zdroj: MINISTERSTVO FINANČÍ. ARES – ekonomické subjekty [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR, 2012 [vid. 28. 3. 2013]. Dostupný z: http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz

NNO v okrese Česká Lípa

Na území okresu Česká Lípa je 57 obcí a celkový počet NNO je 915, z toho 351 se nachází v okresním městě. Dalším významným městem v počtu NNO je Nový Bor, kde je 123 organizací. V tomto okrese je však i 6 obcí, ve kterých žádné neziskové organizace nejsou.

⁸³ MINISTERSTVO FINANČÍ. ARES – ekonomické subjekty [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR, 2012 [vid. 28. 3. 2013]. Dostupný z: http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz

⁸⁴ Tamtéž

Počty NNO dle oborové klasifikace jsou uvedeny v tab. 12. Téměř polovinu tvoří opět organizace v oblasti kultury, umění, sportu a rekreace.⁸⁵

Tabulka 12: Oborová klasifikace NNO v okrese Česká Lípa

Oborová klasifikace	Počet NNO	Oborová klasifikace	Počet NNO
1. Kultura, umění, sport a rekreace	451	7. Ochrana práv, obhajoba zájmů a politika	18
2. Vzdělání a výzkum	38	8. Dobročinnost	3
3. Zdraví	10	9. Náboženství	0
4. Sociální služby	38	10. Mezinárodní aktivity	4
5. Ekologie	26	11. Profesionální a pracovní vztahy	90
6. Rozvoj obce a bydlení	147	12. Jiná oblast	90
		Celkem	915

Zdroj: MINISTERSTVO FINANČÍ. ARES – ekonomické subjekty [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR, 2012 [vid. 28. 3. 2013]. Dostupný z: http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz

NNO v okrese Semily

Okres Semily zahrnuje 65 obcí a počet NNO činí 852. Na rozdíl od ostatních okresů zde není největší počet NNO v okresním městě Semily, ale ve městě Turnov, a to 182 organizací. V Semilech je pouze 114 organizací. Oborová klasifikace NNO je opět uvedena v následující tab. 13.⁸⁶

⁸⁵ MINISTERSTVO FINANČÍ. ARES – ekonomické subjekty [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR, 2012 [vid. 28. 3. 2013]. Dostupný z: http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz

⁸⁶ Tamtéž

Tabulka 13: Oborová klasifikace NNO v okrese Semily

Oborová klasifikace	Počet NNO	Oborová klasifikace	Počet NNO
1. Kultura, umění, sport a rekreace	391	7. Ochrana práv, obhajoba zájmů a politika	14
2. Vzdělání a výzkum	33	8. Dobročinnost	7
3. Zdraví	0	9. Náboženství	9
4. Sociální služby	37	10. Mezinárodní aktivity	0
5. Ekologie	26	11. Profesní a pracovní vztahy	62
6. Rozvoj obce a bydlení	198	12. Jiná oblast	75
		Celkem	852

Zdroj: MINISTERSTVO FINANCÍ. ARES – ekonomické subjekty [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR, 2012 [vid. 28. 3. 2013]. Dostupný z: http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz

3.3 Spolupráce NNO s podnikatelským sektorem

Zmapování této oblasti bylo provedeno prostřednictvím webových stránek jednotlivých NNO a následovně i pomocí dotazníku, jehož výsledky jsou uvedeny ve 4. kapitole této práce. Počet neziskových organizací majících webovou stránku je 1113, což je necelých 22 % z celkového počtu NNO v Libereckém kraji. Na webových stránkách neziskových organizací se lze dozvědět většinu potřebných informací. Některé NNO zde zveřejňují i výroční zprávy, ve kterých píšou o své činnosti za předcházející rok, stavu majetku, výši přijatých darů, atd. Mimo jiné tedy i o případných sponzorech nebo partnerech. Počet NNO zveřejňujících informace o sponzorech činí 344, což z celkového počtu NNO není mnoho. Rozdíl je také ve způsobu, jakým jsou informace o sponzorech a partnerech na webových stránkách uvedeny. Většina NNO uvádí pouze jmenný seznam sponzorů a partnerů, případně i internetové odkazy na ně. Pouze několik málo NNO má vypracovaný detailnější popis svých sponzorů či partnerů, včetně způsobu spolupráce s nimi, přijatých darů, apod.

Čmelák – společnost přátel přírody

Mezi jednu z těchto organizací patří např. Čmelák – společnost přátel přírody sídlící v Liberci. Jedná se o největší ekologickou organizaci na severu Čech působící už 18 let. Mezi její hlavní činnosti patří ochrana životního prostředí spočívající ve výsadbě a ochraně dřevin. V organizaci pracuje 25 stálých zaměstnanců, kteří se starají o její běžný chod.

Výroční zpráva z roku 2011 uvádí např. tyto údaje: 420 členů, 46 firemních dárců, 14 firemních sázecích dnů, atd.⁸⁷

Pro tuto práci jsou podstatné informace o firemních dárcích. Mezi hlavní partnery organizace Čmelák patří Albi ČR a.s., Hanibal sport, Henkel ČR s.r.o., Ikea ČR s.r.o. a Škoda auto a.s. Např. společnost Ikea ve spolupráci s Čmelákem vysadila 25 500 stromků a společnost Škoda auto se podílí na projektu „Za každé prodané auto v ČR jeden zasazený strom.“⁸⁸

Další zajímavostí je nabízení tzv. firemních dnů, spočívajících v dobrovolnické práci zaměstnanců firmy. Firmy touto činností jednak umožňují svým zaměstnancům podílet se na prospěšných projektech a dále si vylepšují svoji image. V posledních letech zájem o podobné aktivity roste, a to především díky celosvětovému rozvoji společenské odpovědnosti firem.⁸⁹

Co se týká výše příspěvků od firemních dárců, za rok 2011 získala organizace Čmelák formou sponzorských darů 1 055 075 Kč. Jednalo se o čtvrtý nejvyšší výnos. Nejvyšší výnos vůbec činil 4 458 819 Kč, což byl příspěvek z fondů EU. Druhou nejvyšší položkou byl příspěvek z Programu Cíl 3 ve výši 1 752 127 Kč (Cíl 3 je program na podporu přeshraniční spolupráce 2007 – 2013 mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko,

---

⁸⁷ ČMELÁK, o.s. Výroční zpráva 2011, Čmelák – Společnost přátel přírody [online]. Liberec: Čmelák, o.s. 2012 [vid. 5. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.cmelak.cz/images/vz%20cmelak%202011.pdf>

⁸⁸ ČMELÁK, o.s. Děkujeme. Firemní dárci [online]. Liberec: Čmelák, o.s. 2012 [vid. 5. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.cmelak.cz/cz/dekujeme/firemni-darci>

⁸⁹ ČMELÁK, o.s. Nabízíme. Firemní dny [online]. Liberec: Čmelák, o.s. 2012 [vid. 5. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.cmelak.cz/cz/nabizime/firemni-dny>

které za pomoci peněz z EU podporují udržitelný územní rozvoj této oblasti ⁹⁰). Třetí položku tvoří příjmy z hlavní činnosti organizace, jejichž výše byla 1 235 239 Kč. ⁹¹

Nadace Preciosa

Jako další příklad spolupráce NNO s podnikem a zároveň i rozvoje společenské odpovědnosti firem v Libereckém kraji lze uvést společnost Preciosa, která založila vlastní nadaci již v roce 1993. Cílem nadace byla podpora neziskových subjektů a jednotlivců v regionu. Založení nadace je projevem společenské odpovědnosti společnosti Preciosa. V současné době se nadace zaměřuje na podporu obecně prospěšných aktivit v následujících sedmi oblastech: zdraví a prevence, věda a výzkum, tělovýchova a sport, sociální a humanitární péče, ekologie a životní prostředí, vzdělávání, kultura a umění. Činnost nadace je hrazena zejména z výnosů z nadačního jmění a z přijatých darů, jejichž výše za rok 2011 činila celkem 1 159 479 Kč, z toho 979 620 Kč pochází právě od zakladatelské společnosti Preciosa (finanční dar 14 060 Kč, věcné dary ve formě skleněných výrobků, atd. 965 560 Kč). ⁹²

Nadace Syner

Mezi další společnost z Libereckého kraje, která si uvědomuje důležitost společenské odpovědnosti firem, patří Syner, s.r.o. I tato společnost se rozhodla poskytovat finanční prostředky potřebným pomocí vlastní nadace. Nadace byla založena v roce 2000 s hlavním cílem pomáhat handicapovaným, podporovat dětské domovy a domovy důchodců,

---

⁹⁰ ZIEL 3 – CÍL 3. Program Cíl 3/Ziel 3 na podporu přeshraniční spolupráce 2007 – 2013 mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko. Program – základní informace [online]. [vid. 6. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.ziel3-cil3.eu/cs/programm/index.jsp>

⁹¹ ČMELÁK, o.s. Výroční zpráva 2011, Čmelák – Společnost přátel přírody [online]. Čmelák, 2012 [vid. 5. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.cmelak.cz/images/vz%20cmelak%202011.pdf>

⁹² PRECIOSA. Výroční zpráva Nadace Preciosa za rok 2011 [online]. Jablonec nad Nisou: Preciosa, 2013 [vid. 6. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.preciosa.com/cs/firma/nadace-preciosa/vyrocní-zpravy.html>

pěstounské rodiny, pomáhat při pořizování rehabilitačních pomůcek a dále podporovat různé kulturní a sportovní akce. Výše finančních příspěvků za rok 2010 činila téměř 2 500 000 Kč.⁹³

Občanské sdružení Svítání Jablonec nad Nisou

Svítání bylo založeno v roce 1999 s cílem pomáhat zdravotně postiženým pomocí hiporehabilitace – rehabilitace prováděná prostřednictvím koní. Jedná se o jedinou organizaci tohoto typu v Libereckém kraji. Sdružení zaměstnává 5 zaměstnanců v celkovém rozsahu 2,3 pracovního úvazku. Dále spolupracuje s ošetřujícími lékaři klientů a zbytek činností obstarávají 3 dobrovolníci. Za rok 2011 využilo služeb sdružení 90 dětí a 19 dospělých. Činnost organizace je financována z vlastní činnosti organizace a dále průběžným vícezdrojovým fundraisingem. Ve zprávě o hospodaření za rok 2011 organizace uvádí následující příjmy: 538 400 Kč – dary, dotace a veřejná sbírka, 40 000 Kč – příjmy z prodeje služeb, 378 220 Kč – příjmy z vlastní činnosti, 38 000 Kč – příjmy z prodeje koní a 34 021 Kč – ostatní příjmy (bankovní výnosy). Z této zprávy plyne jasný závěr, a to, že organizace je na finančních prostředcích od dárců poměrně závislá. Počet firemních dárců za rok 2011 činí cca 25. Dary byly jak finančního charakteru, tak materiálního. Nejvyšší finanční příspěvek vyšší než 150 000 Kč pocházel od společnosti Europ a.s., Praha. Zbytek finančních příspěvků se pohyboval v rozmezí nad 30 000 Kč až do 15 000 Kč. Ohledně materiální podpory se jednalo např. o potisk loga na pracovních oděvech, webhosting nebo tisk propagačních materiálů.⁹⁴

Výše zmíněné organizace existují už téměř dvě desítky let a stojí za nimi velké společnosti, které je podporují. Jaká je ale situace v menších neziskových organizacích, které se zatím nemohou spoléhat na žádnou trvalou spolupráci s podniky.

---

⁹³ NADACE SYNER. Výroční zpráva o činnosti Nadace Syner za rok 2010 [online]. Liberec: Syner, s.r.o., 2012 [vid. 6. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.nadacesyner.cz/vycisleni-pomoci/>

⁹⁴ O.S. SVÍTÁNÍ. Výroční zpráva 2011 Občanského sdružení Svítání [online]. Jablonec nad Nisou: OS Svítání, 2013 [vid. 12. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.os-svitani.cz/vyrocnizpravy.php>

Občanské sdružení SOPKA 2007

Sdružení SOPKA bylo založeno v roce 2007 v malé obci Kobyly nedaleko města Turnov. Cílem sdružení je pořádání kulturních, sportovních a jiných akcí v obci a jejím okolí (Sopka je zkratkou sdružení občanů pořádajících kulturní akce). V současné době má sdružení cca 15 členů. Činnost sdružení je financována výhradně z výtěžků z vlastní činnosti a z členských příspěvků. Za dobu své existence získalo sdružení několik jednorázových sponzorských darů v nefinanční podobě. Žádnou trvalou spolupráci s okolními podniky se však zatím nepodařilo navázat.⁹⁵

Motyčkovice klíka

Jedná se o občanské sdružení se sídlem v Liberci zaměřené především na volnočasové aktivity dětí a jejich rodičů. Sdružení pořádá příměstské výtvarné tábory, pobytové tábory, výtvarné kurzy pro děti i pro dospělé a provozuje také výtvarný klub pro matky na mateřské dovolené. Sdružení má téměř 30 členů, kteří obstarávají veškerou činnost. I pro toto sdružení je důležitá finanční i nefinanční podpora od okolních subjektů – např. pronájem prostor, materiální podpora pro tvorbu dětí a správa webových stránek.⁹⁶

Obě výše zmíněná občanská sdružení se vyznačují spíše lokální působností. I přesto by sdružením tohoto typu měla být věnována pozornost, protože bez jejich činností by společenský život místních obyvatel nebyl tak bohatý. Zejména v menších obcích je činnost místních neziskových organizací velice důležitá. Mnohdy se tato sdružení starají o většinu kulturních a sportovních akcí.

---

⁹⁵ SOPKA 2007. O Sopce [online]. Kobyly: SOPKA 2007, o.s. 2008 [vid. 6. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.sopka2007.cz/o-nas/> a interní informace sdružení.

⁹⁶ MOTYČKOVIC KLÍKA. Kdo jsme [online]. Liberec: Motyčkovice klíka, 2013 [vid. 6. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.motyckovicklika.cz/index.php?page=kdo>

3.4 Podpora chráněných dílen v Libereckém kraji

Chráněné dílny jsou jedním z mnoha typů občanských sdružení, které se snaží pomoci zdravotně postiženým lidem, kteří těžko hledají uplatnění na trhu práce. Samozřejmě i sdružení tohoto typu jsou závislé na finanční pomoci od jiných subjektů, ať už státních institucí nebo subjektů podnikatelského sektoru.

Spolupráce chráněných dílen s podnikatelským sektorem probíhá i v rámci tzv. plnění povinného podílu vyplývajícího ze zákona o zaměstnanosti. Zaměstnavatelé s více než 25 zaměstnanci jsou dle tohoto zákona povinni zaměstnávat osoby se zdravotním postižením ve výši povinného podílu těchto osob na celkovém počtu zaměstnanců, kdy výše povinného podílu činí 4 %. Tuto povinnost můžou zaměstnavatelé plnit několika způsoby. Jednak zaměstnáním zdravotně postižených osob, odebráním výrobků či služeb od zaměstnavatelů zaměstnávajících více než 50 % zdravotně postižených osob, nebo zadáváním zakázek těmto zaměstnavatelům, anebo odvodem do státního rozpočtu.⁹⁷

Pochodeň – občanské sdružení pro pomoc zdravotně postiženým

Sdružení Pochodeň se sídlem v Liberci se zaměřuje na podporu zdravotně postižených osob a na jejich zařazení zpět do společnosti zdravých lidí. Sdružení nabízí různé kroužky (např. vaření, sport, tanec), provozování chráněné dílny, pracovní rehabilitaci a mimo jiné i chráněné bydlení. Sdružení Pochodeň provozuje několik různých chráněných dílen. První je zaměřena na jednoduché dílenské práce a kompletace. Dílna je v provozu od roku 2005 v nových prostorách a to díky prostředkům z EU. V dílně se vyrábí převážně jednoduché prezentační předměty a je zde prováděna kompletace pro společnosti Protimex CS spol. s.r.o. a Vulkan Medical, a.s. v rámci plnění povinného podílu. V dílně je zaměstnáno 8 osob na zkrácený úvazek. Druhá dílna je v provozu od roku 2006 a je zaměřena na šití a tkalcovství. Kapacita dílny je 8 žen pracujících také na zkrácený úvazek, které si mohou

---

⁹⁷ ČESKO. Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti [online]. Integrovaný portál MPSV, 2013 [vid. 15. 4. 2013]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/sz/obecne/prav_predpisy/akt_zneni

vyzkoušet různé techniky šití a tkaní na tkalcovském stavu. V roce 2011 se v dílně začala vyrábět různá zvířátka z textilu plněná pohankou pro společnost Pohankový ráj. Další dílny jsou tzv. sociálně terapeutickými dílnami, kde se klienti věnují šití, práci se dřevem, úklidu a práci s počítači.⁹⁸

Mezi dárce, jež podporují sdružení Pochodeň, patří např. Tip Servis, společnost Severochema, Pojišťovna Kooperativa, a.s. a GE Money Bank, a.s. Poslední zmíněná společnost patří mezi nejvýznamější dárce, protože GE Money Bank každoročně přispívá nemalé částky na zařízení a provoz chráněných dílen. Financování občanského sdružení v roce 2011 vypadalo následovně: přijaté dary a provozní dotace tvořily nejvyšší položku na straně výnosů ve výši 8 128 000 Kč, tržby z vlastní činnosti činily pouze 1 644 000 Kč. Z výsledků financování vyplývá jasný závěr, a to, že sdružení je při své činnosti značně závislé na podpoře od ostatních subjektů.⁹⁹

Občanské sdružení TULIPAN

Sdružení bylo založeno v roce 2004 s hlavním cílem podporovat osoby se zdravotním postižením. Posláním TULIPANU je snaha o samostatnost, občanské začlenění a rozvoj volnočasových aktivit zdravotně postižených osob. Sdružení, vedle provozu chráněné dílny, organizuje i různé vzdělávací a kulturní akce. V chráněné dílně bylo ke konci roku 2012 zaměstnáno 28 osob, které se zabývají následujícími činnostmi: vazba a tisk dokumentů, výroba razítek, ručního papíru, keramických předmětů, propagačních materiálů, módních doplňků a dále úklidovými a zahradnickými pracemi. Stejně jako sdružení Pochodeň i TULIPAN nabízí firmám možnost náhradního plnění. Mezi dárce

---

⁹⁸ POCHODEŇ. Výroční zpráva 2011 [online]. Liberec: Pochodeň, občanské sdružení pro pomoc zdravotně postiženým, 2013 [vid. 15. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.pochoden-liberec.cz/cz-vyrocní-zpravy-vyrocní-zprava-2011-v47/>

⁹⁹ Tamtéž

z oblasti podnikatelského sektoru patří např. Všeobecná zdravotní pojišťovna, Nadace Preciosa a EQUA Bank.¹⁰⁰

---

¹⁰⁰ TULIPAN. Zpráva o činnosti Sdružení TULIPAN za rok 2011 [online]. Liberec: Sdružení TULIPAN, 2004 – 2013 [vid. 16. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.sdruzenitulipan.cz/files/soubory%5B5%5D.pdf>

4 Výsledky dotazníkového šetření spolupráce NNO s podnikatelským sektorem

Celá práce se zabývá neziskovými organizacemi a jejich spoluprací s podnikatelským sektorem, ale zatím zde nebyl brán zřetel, jak celou tuto problematiku vnímají právě neziskové organizace. Jako nejvhodnější způsob, jak za krátký čas oslovit co největší počet NNO, bylo zvoleno dotazníkové šetření. Cílem šetření bylo zjistit skutečný stav spolupráce neziskových organizací s podniky v Libereckém kraji. Dotazník obsahoval hlavně otázky týkající se způsobů spolupráce NNO a podniků.

Podněty pro tvorbu dotazníku byly čerpány z jiného dotazníku, který byl použit pro analýzu nestátního neziskového sektoru kraje Vysočina v roce 2009. Výsledky tohoto šetření byly prezentovány v práci Analýza a strategie udržitelného rozvoje nestátního neziskového sektoru kraje Vysočina 2010 – 2015. Dle slov tamního radního Ing. Škaryda je kraj Vysočina jedním z prvních krajů, ve kterém NNO vytvořily vlastní strategii rozvoje. V rámci této strategie chtějí NNO posílit partnerství mezi sebou, s krajem a s ostatními institucemi soukromého a veřejného sektoru.¹⁰¹

Dotazník byl rozeslán prostřednictvím e-mailu v průběhu Února 2013 neziskovým organizacím, na které lze nalézt kontaktní e-mail, v Libereckém kraji a dále také v Karlovarském kraji (kvůli možnosti porovnání situace mezi oběma kraji). Celkem bylo rozesláno 1 254 dotazníků, přičemž návratnost činila 15,5 %. V dotazníku neziskové organizace odpovídaly na celkem 12 otázek. Celá verze dotazníku je uvedena v příloze práce.

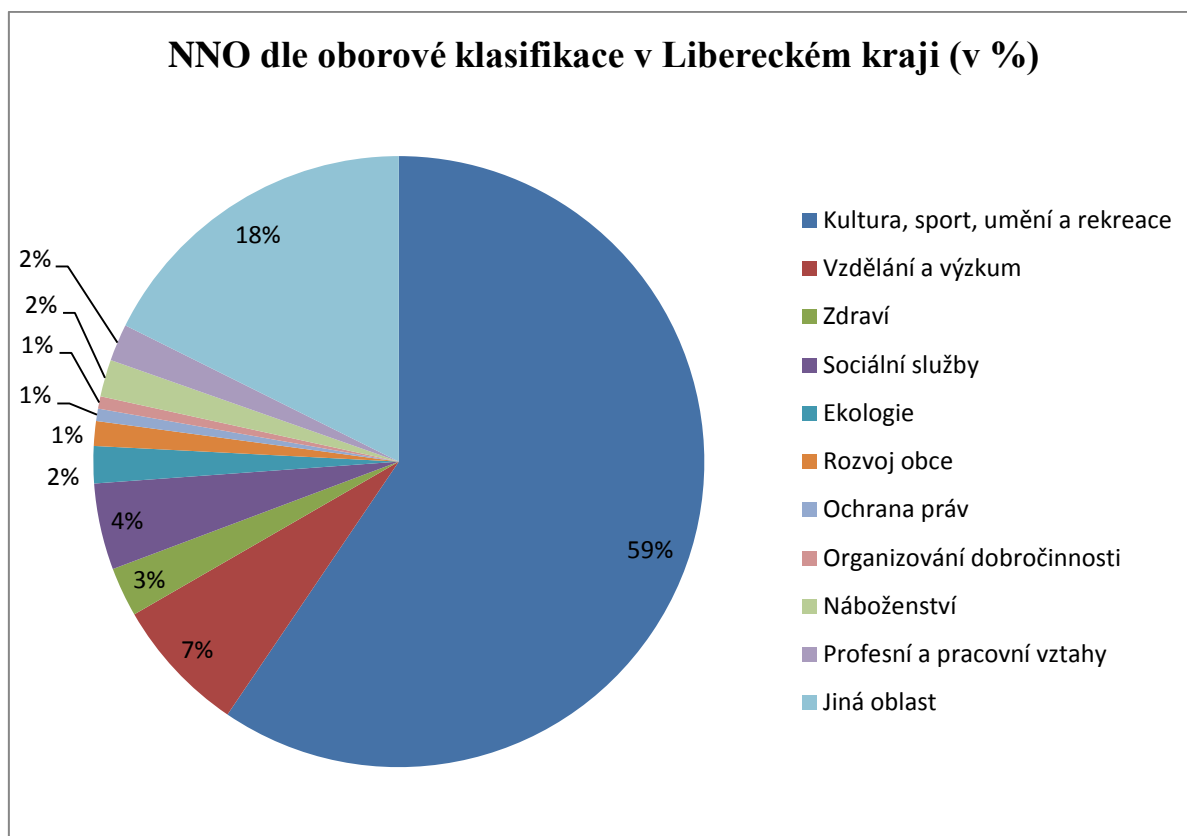
---

¹⁰¹ KRAJ VYSOČINA. Analýza a strategie udržitelného rozvoje nestátního neziskového sektoru kraje Vysočina 2010 – 2015 [online]. Jihlava: Krajský úřad kraje Vysočina, 2010 [vid. 12. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.kr-vysocina.cz/regionalni-rozvoj/ds-47545/p1=26852>

Počet vrácených dotazníků v Libereckém kraji činí 153 a v Karlovarském kraji 41. Je to způsobeno jednak nižším počtem NNO v Karlovarském kraji a dále menším počtem dostupných kontaktních e-mailů, které byly čerpány z databáze NNO Karlovarského kraje.

4.1 Oblast působení a právní forma NNO

První dvě otázky byly spíše obecného charakteru a týkaly se oblasti působení a právní formy neziskových organizací. Dle oblasti působení mají největší zastoupení organizace působící v oblasti kultury, umění, sportu a rekreace, jejichž počet činí 91 organizací. Druhý největší počet NNO účastnících se šetření působí v poslední oblasti – jiná oblast, a to v počtu 27. Další oblastí, která stojí za zmínku je oblast vzdělání a výzkumu, kde působí 11 organizací. Ve zbytku oblastí jsou počty NNO následující: zdraví – 3 organizace, sociální služby – 7, ekologie – 3, rozvoj obce – 2, ochrana práv a obhajoba zájmů – 1, organizování dobročinnosti – 1, náboženství – 3 a profesní a pracovní vztahy – 3. Výsledky jsou zobrazené také v grafu (obrázek 4). V Karlovarském kraji je dle odpovědí v dotazníku situace podobná: oblast kultury, umění, sportu a rekreace – 18 organizací, jiná oblast – 9, sociální služby – 3, ekologie – 3, rozvoj obce – 2, ochrana práv – 1, náboženství – 4, mezinárodní aktivity – 1.

Obrázek 4 : NNO dle oborové klasifikace v Libereckém kraji (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování

Počty NNO dle právní formy jsou uvedeny v tab. 14.

Tabulka 14: Výsledky dotazníku – počet NNO v Libereckém a Karlovarském kraji dle právní formy

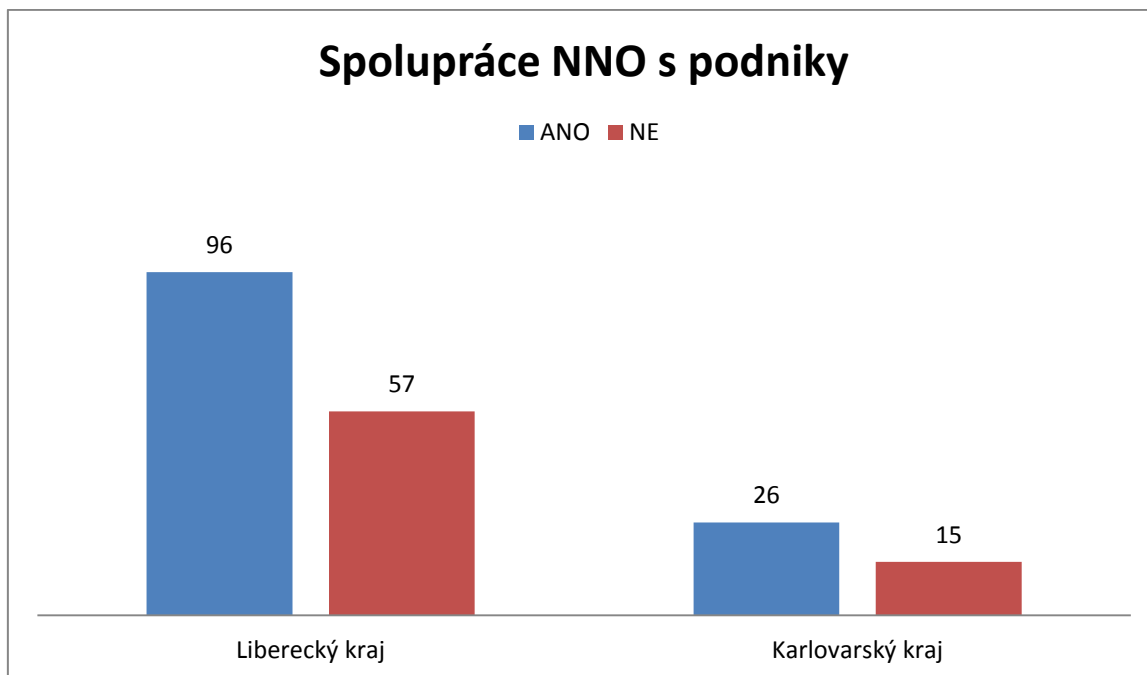
Kraj	Nadace	Nadační fond	O.P.S.	Občanská sdružení	Cíkevní org.	Jiné
Liberecký	1	1	6	133	4	8
Karlovarský	0	0	6	31	3	1

Zdroj: Vlastní zpracování

4.2 Spolupráce NNO s podniky

Třetí otázka v dotazníku se již týkala problematiky spolupráce NNO s podniky, tedy zdali vůbec nezisková organizace s podniky v jejím okolí spolupracuje. Na výběr byly pouze dvě odpovědi – ano / ne. Výsledky ukazuje následující graf.

Obrázek 5: Spolupráce NNO s podniky v Libereckém a Karlovarském kraji

Zdroj: Vlastní zpracování

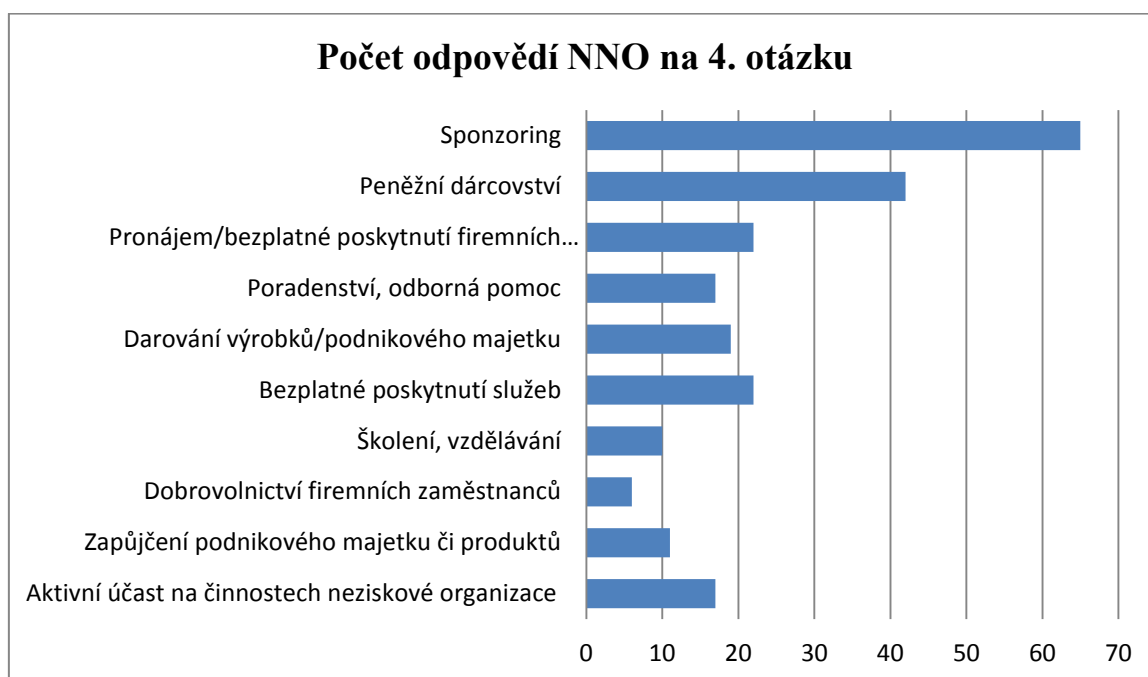
4.3 Způsoby spolupráce NNO s podniky

Na čtvrtou otázku odpovídaly pouze ty neziskové organizace, které na třetí otázku odpověděly ano, tedy že spolupracují s podniky ve svém okolí. Otázka byla zaměřena na různé možnosti podpory neziskových organizací podniky. Při tvorbě otázky byla použita kapitola věnující se firemní filantropii z knihy Společenská odpovědnost firem, kde jsou uvedeny následující způsoby:

- sponzoring
- peněžní dárcovství
- pronájem či bezplatné poskytnutí firemních prostor
- poradenství, odborná pomoc
- darování výrobků či podnikového majetku
- bezplatné poskytnutí služeb
- školení, vzdělávání
- dobrovolnictví firemních zaměstnanců

- zapůjčení podnikového majetku či produktů
- aktivní účast na činnostech neziskové organizace¹⁰²

Při odpovědích mohly neziskové organizace označit více možností. Pouze 26 organizací označilo jako odpověď jednu možnost, zbylé NNO označily minimálně dvě. Výsledky všech odpovědí NNO z Libereckého kraje jsou uvedeny na obr. 6.

Obrázek 6: Způsoby spolupráce NNO s podniky v Libereckém kraji

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejčtenější odpovědí neziskových organizací byl sponzoring a dále peněžní dárcovství, čili finanční formy podpory. Dle odpovědí lze usuzovat, že nefinanční způsoby podpory jsou mezi firmami méně rozšířené.

V Karlovarském kraji byly výsledky následující. Nejvíce organizací uvedlo jako formu spolupráce s podniky sponzoring – 15 organizací, aktivní účast na činnostech neziskových

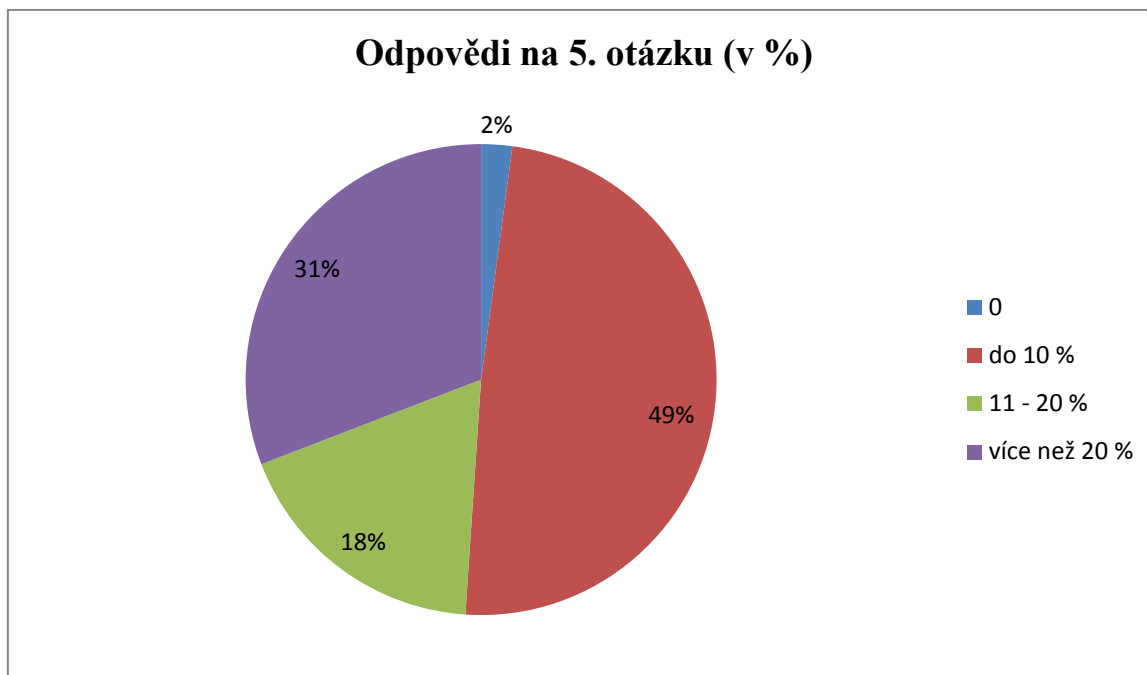
¹⁰² KUNZ, V. Společenská odpovědnost firem. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2012. ISBN 978-80-247-3983-0.

organizací uvedlo 7 organizací a 6 peněžní dárce a bezplatné poskytování služeb. Zbylé možnosti spolupráce NNO s podniky se vyskytly jen v malé míře.

4.4 Finanční podpora NNO

Pátá a šestá otázka se týkaly konkrétních čísel, tzn., jaké částky přijaly neziskové organizace od podniků jako finanční dary. Samozřejmě i na tyto otázky odpovídaly pouze organizace, které na třetí otázku odpověděly kladně. V 5. otázce organizace odpovídaly, kolik procent z celkových příjmů, tvoří finanční prostředky od podniků. V 6. otázce pak organizace uváděly konkrétní výše těchto prostředků.

Možnosti odpovědi na pátou otázku byly následující: 0, méně než 10 %, 11 – 20 %, více než 20 %. Téměř 49 % neziskových organizací uvedlo, že přijaté finanční dary od podniků tvoří méně než 10 % z jejich celkových příjmů. U 31 % organizací je podíl přijatých finančních příspěvků větší než 20 %. Mezi těmito dvěma skupinami, tzn. 11 – 20 %, se nachází 18 % neziskových organizací. Zbylá 2 % tvoří organizace, které od podniků nezískaly žádné finanční prostředky. Z těchto výsledků je zřejmé, že bezmála polovina neziskových organizací odpovídajících na tuto otázku získává od podniků alespoň nepatrné finanční prostředky. Pro přehlednost jsou výsledky této otázky zobrazeny na následujícím obr. 7.

Obrázek 7: Poskytnuté finanční prostředky NNO od podnikatelských subjektů

Zdroj: Vlastná zpracování

I v Karlovarském kraji více než polovina tázaných organizací (54 %) odpověděla na tuto otázku druhou možností, tedy že přijaté finanční prostředky tvoří méně než 10 % z jejich celkových příjmů. Zbývající tři odpovědi se vyskytly téměř ve stejném počtu: 0 přijatých finančních prostředků – 15 % organizací, 11 až 20 % – 19 % organizací, více než 20 % – 12 % neziskových organizací.

Pro lepší představu, kolik peněz získaly neziskové organizace od podniků za minulý rok, buď formou sponzoringu, nebo peněžního dárcovství, byla položena 6. otázka. Neziskové organizace zde měly na výběr pět možností: 0, 1 – 25 000 Kč, 25 001 – 50 000 Kč, 50 001 – 100 000 Kč a více než 100 000 Kč. 43 % neziskových organizací získalo od podniků finanční prostředky ve výši 1 – 25 000 Kč. Druhou nejčastější odpovědí bylo získání více než 100 000 Kč – 17 % organizací, ovšem další možnosti odpovědí získaly jen o pár procent méně. 16 % organizací získalo 25 001 až 50 000 Kč a 14 % organizací 50 001 až 100 000 Kč. Pouze 10 % neziskových organizací uvedlo jako odpověď nulu. Z těchto výsledků je zřejmé, že většina dotazovaných neziskových organizací získává finanční prostředky od podnikatelských subjektů, ale téměř u poloviny z nich se jedná spíše o menší částky.

V Karlovarském kraji byly odpovědi následující:

- 0 – 23 % NNO
- 1 až 25 000 Kč – 38 % NNO
- 25 001 až 50 000 Kč – 19 % NNO
- 50 001 až 100 000 Kč – 12 % NNO
- Více než 100 000 Kč – 8 % NNO

Sedmá otázka byla spíše doplňující. Neziskové organizace zde vyjadřovaly svůj názor na to, zdali se finanční prostředky poskytované podniky rok od roku snižují či zvyšují. 53 % organizací se domnívá, že dochází ke snižování těchto prostředků. Pouze 7 % neziskových organizací uvedlo, že se prostředky zvyšují. Zbylé organizace (40 %) se buď nevyjádřily vůbec, anebo uvedly, že nevědí.

V Karlovarském kraji dopadly výsledky velmi podobně. I zde nejvíce organizací uvedlo jako odpověď snižování finančních prostředků. Druhou skupinu tvoří organizace, jež uvedly, že nevědí nebo se nevyjádřily. Možnost zvyšování finančních prostředků zvolily pouze 2 % organizací.

Otázka týkající se finanční podpory NNO podnikatelským sektorem se objevila také v dotazníkovém šetření prováděném kvůli analýze nestátního neziskového sektoru kraje Vysočina v roce 2009 a 2005. Více než polovina tázaných NNO v roce 2009 odpověděla, že finanční prostředky od podniků dostávají buď velmi výjimečně, nebo se pohybují do 5 % jejich rozpočtů. Bezmála 30 % organizací dokonce uvedlo, že s podnikatelskou sférou vůbec nespolupracují, což je poněkud vyšší procento než v Libereckém kraji.¹⁰³

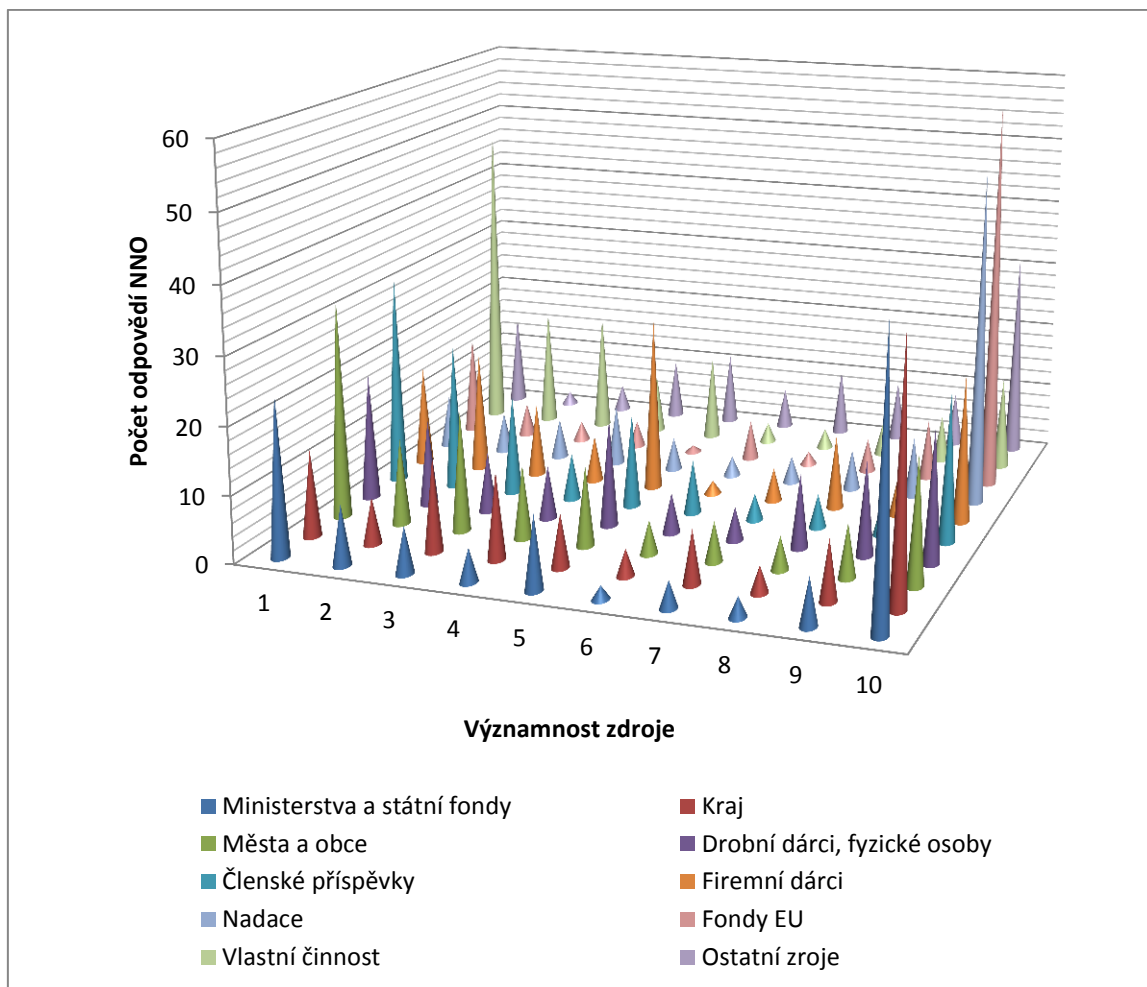
---

¹⁰³ KRAJ VYSOČINA. Analýza a strategie udržitelného rozvoje nestátního neziskového sektoru kraje Vysočina 2010 – 2015 [online]. Jihlava: Krajský úřad kraje Vysočina, 2010 [vid. 12. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.kr-vysocina.cz/regionalni-rozvoj/ds-47545/p1=26852>

4.5 Zdroje financování NNO

Osmá otázka byla zaměřena na různé zdroje financování neziskových organizací. V druhé kapitole této práce bylo zmíněno tzv. vícezdrojové financování neziskových organizací. Tedy myšlenka toho, aby se neziskové organizace nezaměřovaly pouze na jeden zdroj financování, ale aby takovýchto zdrojů měly více. Cílem této otázky bylo získat informace, jak si z pohledu neziskových organizací stojí finanční zdroje od podniků. V dotazníku bylo zadáno deset různých základních zdrojů financování a úkolem neziskových organizací bylo označit tyto zdroje od pro ně nejvýznamnější po nejméně významné (1 = nejvýznamější zdroj, 10 = nejméně významný zdroj).

Výsledky jsou zobrazeny níže na obr. 8. Jako nejvýznamější zdroj financí byla označena vlastní činnost neziskových organizací. Druhým nejvýznamějším zdrojem jsou finanční prostředky získané od měst a obcí a jako třetí zdroj byly zvoleny členské příspěvky. Naopak nejméně významné zdroje finančních prostředků jsou fondy EU, nadace, ministerstva a státní fondy. Co se týká firemních dárců, tak 26 neziskových organizací označilo finanční prostředky od podniků až jako pátý nejvýznamější zdroj. 22 organizací označila tento zdroj jako nejméně významný, na druhé straně 15 organizací jej označila jako zdroj nejvýznamější.

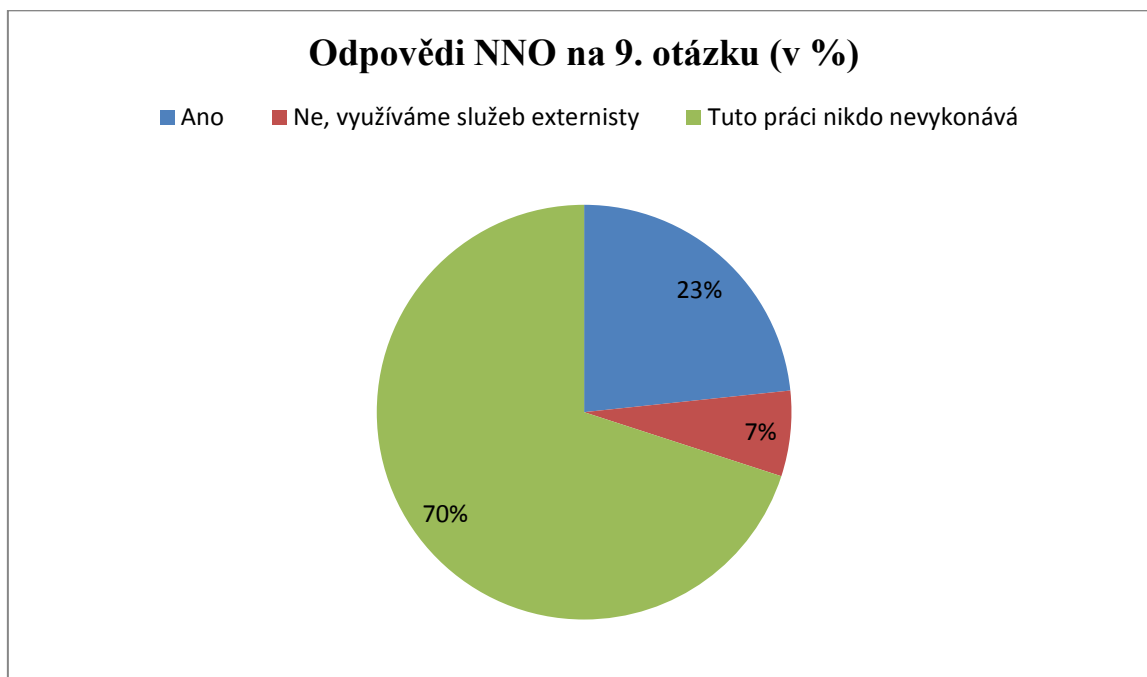
Obrázek 8: Hodnocení zdrojů financování NNO v Libereckém kraji
Zdroj: Vlastní zpracování

V Karlovarském kraji jsou výsledky jen nepatrně odlišné. Jako nejvýznamější zdroj uváděly neziskové organizace města a obce, a dále členské příspěvky, vlastní činnost, ministerstva a státní fondy. Nejméně významným zdrojem jsou opět nadace a fondy EU. Finanční prostředky od podniků však dopadly hůře než v kraji Libereckém, velké množství neziskových organizací tento zdroj označilo jako nejméně významný.

4.6 Fundraising

Cílem otázky č. 9 bylo zjistit, jak jsou na tom neziskové organizace s fundraisingem. Jestli tuto funkci v organizaci někdo zastává, či nikoliv. Případně zdali organizace využívá pro tuto práci externí osobu. Fundraising je dnes na poli neziskového sektoru velmi

diskutovaným tématem, proto byla tato otázka zařazena do dotazníku. Výsledky jsou zobrazeny na obr. 9.

Obrázek 9: Fundraising v NNO v Libereckém kraji

Zdroj: Vlastní zpracování

Situace v Karlovarském kraji je shodná s krajem Libereckým. 76 % nemá osobu zabývající se fundraisingem vůbec, 19 % organizací fundraising využívá a 5 % využívá služeb externisty. Z těchto výsledků lze usuzovat, že neziskové organizace nejsou s touto problematikou příliš obeznámené a ve využívání fundraisingu jsou dosti značné nedostatky.

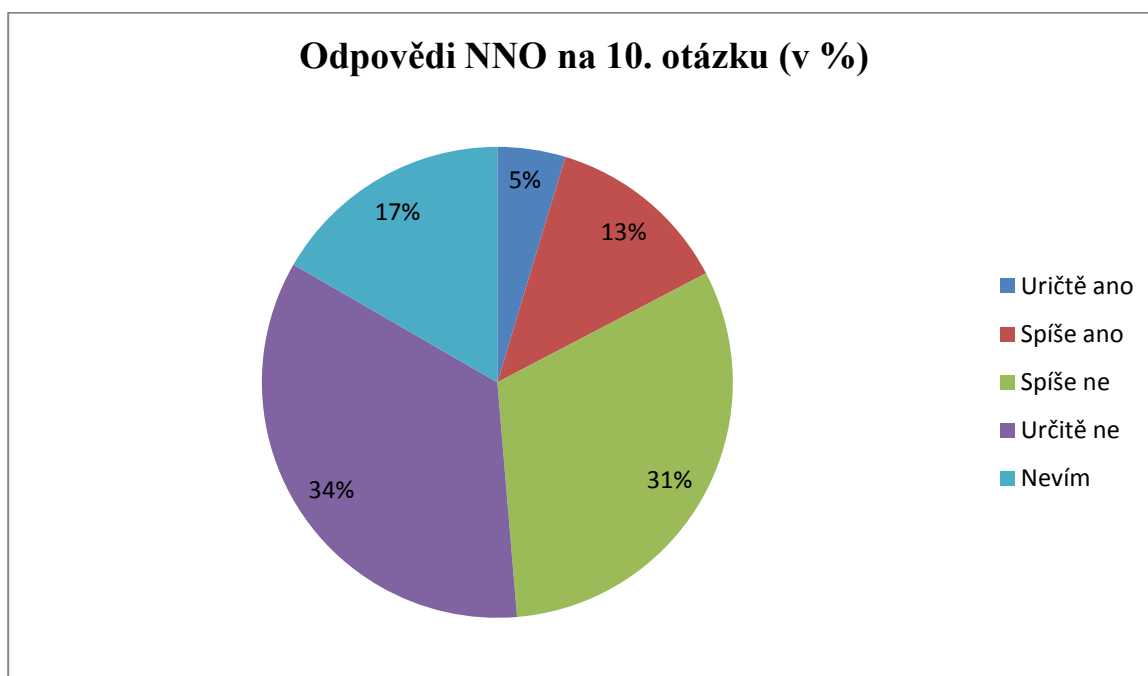
Podobná otázka byla zařazena i v dotazníku vytvořeném pro analýzu nestátního neziskového sektoru v kraji Vysočina realizovaného v roce 2009 a v roce 2005. V roce 2005 42,55 % organizací uvedlo, že na tuto práci nikoho nemá, avšak v roce 2009 se tento

počet snížil na 31,40 %.¹⁰⁴ Počet NNO využívajících fundraising je tedy vyšší než v Libereckém i Karlovarském kraji.

4.7 Doplnující otázky

Předposlední dvě otázky měly za cíl pouze doplnit toto šetření o další informace ohledně spolupráce NNO s podniky. V desáté otázce neziskové organizace odpovídaly na to, jestli považují množství poskytnutých finančních prostředků od podnikatelských subjektů za dostatečné. Odpovědi ukazuje obr. 10.

Obrázek 10: Dostatečnost finančních prostředků poskytovaných podnikatelskými subjekty dle NNO v Libereckém kraji

Zdroj: Vlastní zpracování

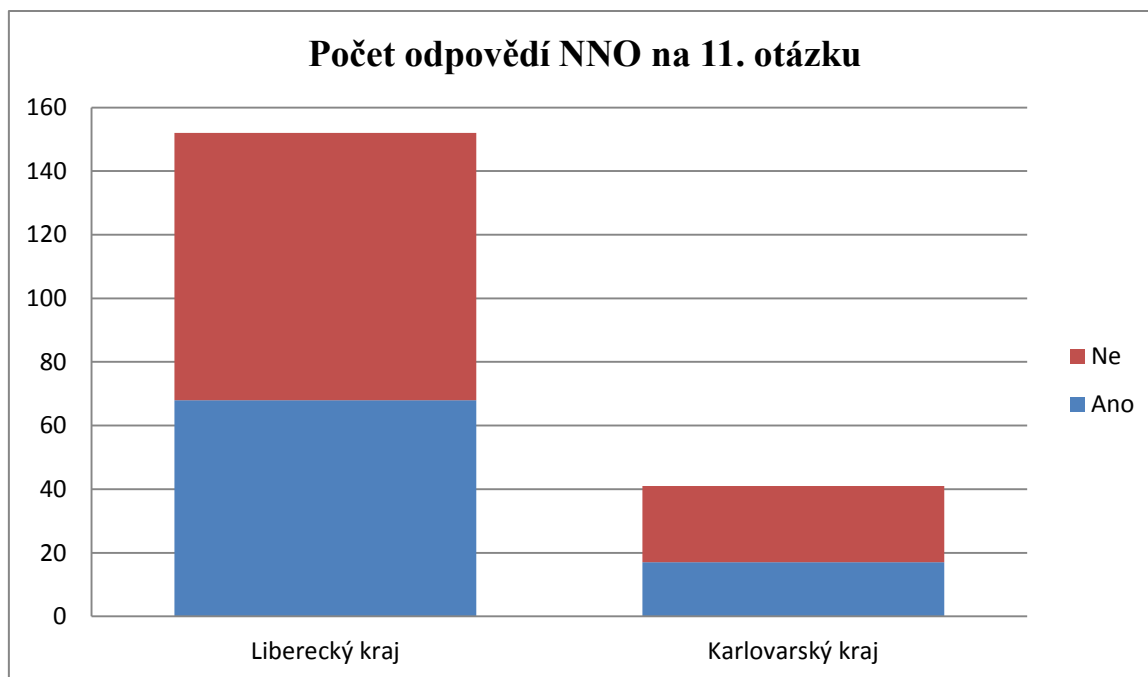
V Karlovarském kraji dopadly výsledky následovně: určitě ano – 0, spíše ano – 11 %, spíše ne – 34 %, určitě ne – 47 %, nevím – 8 %.

---

¹⁰⁴ KRAJ VYSOČINA. Analýza a strategie udržitelného rozvoje nestátního neziskového sektoru kraje Vysočina 2010 – 2015 [online]. Jihlava: Krajský úřad kraje Vysočina, 2010 [vid. 12. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.kr-vysocina.cz/regionalni-rozvoj/ds-47545/p1=26852>.

Z výsledků v obou krajích vyplývá celkem jednoznačný závěr, a to, že většina NNO považuje finanční prostředky darované podnikatelskými subjekty za nedostatečné.

Záměrem jedenácté otázky bylo zjistit, zdali je nějaký podnikatelský subjekt stálým dárce finančních prostředků, nebo se jedná pouze o příležitostné dárce. Odpovědi za oba kraje jsou uvedeny na obr. 11.

Obrázek 11: Pravidelní dárce finančních prostředků z řad podnikatelských subjektů

Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu je zřejmé, že v obou krajích převažují neziskové organizace nemající pravidelné dárce finančních prostředků z řad podnikatelských subjektů. U více než poloviny NNO se tedy jedná spíše o jednorázové dary.

Závěrem lze říci, že výsledky dotazníkového šetření ukazují, že jistá forma spolupráce mezi NNO a podniky v Libereckém (i Karlovarském) kraji existuje. Spolupráce je založena většinou na finanční podpoře neziskových organizací. Na druhou stranu se ale ukazuje, že je v této oblasti stále ještě co zlepšovat, protože převážná část dotazovaných neziskových organizací považuje spolupráci s podniky za nedostatečnou.

5 Návrhy na zlepšení spolupráce mezi NNO a podnikatelským sektorem

Celá tato práce se zabývala analýzou NNO v Libereckém kraji. Tato analýza byla provedena s cílem zodpovědět stanovenou výzkumnou otázku: je spolupráce neziskového sektoru se sektorem podnikatelským v Libereckém kraji dostatečná? Jak ukázaly průzkum mezi několika vybranými NNO a výsledky dotazníkového šetření, spolupráce mezi NNO a podniky v Libereckém kraji je do určité míry rozvinutá. Větší a zavedenější neziskové organizace mají poměrně dobře zpracovanou strategii fundraisingu a jsou podporovány velkým počtem různých podnikatelských subjektů. Některé podnikatelské subjekty dokonce v rámci tzv. společenské odpovědnosti firem zakládají vlastní neziskové organizace v podobě nadací, jejichž prostřednictvím podporují jiné NNO. Ale na druhou stranu se ukázalo, že spolupráci mezi NNO a podniky považuje značný počet dotazovaných neziskových organizací za nedostatečnou. Způsobů, jak zlepšit tuto situaci, lze nalézt celou řadu, ať už na straně NNO nebo na straně podniků.

5.1 Zlepšení spolupráce ze strany NNO

Pokud chtějí neziskové organizace zlepšit spolupráci s podniky, měly by jednak pracovat na efektivnějším řízení organizace a využívání poskytnutých zdrojů, a dále na efektivnější komunikaci s podniky. Neziskové organizace mají v současné době na výběr z mnoha různých školení a kurzů, kde se jejich členové, případně zaměstnanci, mohou dozvědět spoustu cenných informací.

Jednou ze společností, která nabízí různé vzdělávací, poradenské a informační služby, je obecně prospěšná společnost Neziskovky.cz. Tato společnost působí v oblasti neziskových organizací od roku 1999. Jejím hlavním cílem je profesionalizace činností neziskových organizací a podpora jejich vzájemné spolupráce prostřednictvím následujících aktivit: poskytování vzdělávacích, informačních a publikačních služeb, organizování seminářů pro pracovníky neziskových organizací, zprostředkování odborných konzultací a vydávání publikací pro neziskové organizace. Společnost Neziskovky.cz v roce 2011 nabízela

vzdělávání v následujících oblastech: sociální služby, fundraising, marketing, public relations, řízení a vedení, legislativa, účetnictví a osobnostní rozvoj. Ceny těchto kurzů se pro členy, či zaměstnance neziskových organizací pohybují od 650 Kč za jednodenní kurz.

105

Kromě pořádání různých kurzů se společnost zabývá také organizováním projektů ve spolupráci s podnikatelskými subjekty. Od roku 2009 spolupracuje společnost Neziskovky.cz se společností KMPG na projektu ROK společně – KROK dopředu. V rámci tohoto projektu se mohou neziskové organizace účastnit šesti veřejně přístupných odborných školení, která vedou odborníci z KMPG a v další části se pak mohou přihlásit do soutěže, kterou každoročně KMPG vyhlašuje. Vítězná nezisková organizace potom navazuje roční spolupráci s KMPG. Spolupráce je založena zejména na poradenství, vzdělávání, propagaci a dobrovolnictví.¹⁰⁶

Kromě společnosti Neziskovky.cz existuje v ČR další organizace zabývající se rozvojem neziskových organizací, a to České centrum fundraisingu. Tato společnost podporuje neziskové organizace nejen v České republice, ale i ve střední a východní Evropě. Hlavní činností centra je rozvíjení finanční nezávislosti neziskových organizací. Centrum nabízí různé vzdělávací programy, konzultace a organizační i manažerskou podporu, propaguje finanční soběstačnost neziskových organizací, pořádá Mezinárodní festival fundraisingu, apod.¹⁰⁷

Další možností, jak zlepšit spolupráci mezi NNO a podnikatelskými subjekty, je účast na veletrzích týkajících se této oblasti. Jednou z organizací, která organizuje tyto veletrhy je Nadace Forum 2000. Nadace byla založena v roce 1996 Václavem Havlem, japonským filantropem Yoheiem Sasakawou a nositelem Nobelovy ceny míru Eliem Wieselem.

---

¹⁰⁵ NEZISKOVKY.CZ. Výroční zpráva Neziskovky.cz, o.p.s. 2011 [online]. Praha: Neziskovky, o.p.s. 2013 [vid. 6. 4. 2013]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/sdata/VZ_Neziskovky_2011_489.pdf

¹⁰⁶ Tamtéž

¹⁰⁷ ČESKÉ CENTRUM FUNDRAISINGU. O nás [online]. Praha: České centrum fundraisingu, 2013 [vid. 6. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.fundraising.cz/ccf/o-nas/>

Hlavním cílem této nadace je podpora demokratických hodnot, respektu k lidským právům, rozvoje občanské společnosti a posilování náboženské, kulturní a etnické tolerance.¹⁰⁸ Veletrh neziskovek se koná každoročně již od roku 2000. Neziskové organizace mají možnost na veletrhu představit svoji činnost, navazovat nová partnerství, oslovovat sponzory nebo případně dobrovolníky. Letošní 14. ročník se uskutečnil 3. května v Národní technické knihovně v Praze za účasti téměř 200 neziskových organizací.¹⁰⁹

V rámci této kapitoly je důležité zmínit ještě další oblast týkající se zlepšení spolupráce obou sektorů, a to transparentnost. Význam neziskových organizací neustále narůstá a společně s tím rostou i požadavky na jejich větší transparentnost. Neziskové organizace získávají značné množství finančních prostředků od dárců, kteří samozřejmě chtějí vědět, jestli jejich peníze byly využity náležitým způsobem. Transparentnost neziskových organizací spočívá především v uveřejňování veřejných údajů o jejich hospodaření, o přijatých darech, apod. V České republice je však zajištění transparentnosti neziskového sektoru problematické, především díky jeho velké otevřenosti a rozmanitosti. Neziskové organizace, přestože se jedná o právnické osoby, nemají povinnost zveřejňovat žádné údaje. Zajištění transparentnosti je tedy poměrně obtížné, a díky nízkým nárokům na transparentnost může docházet ke zneužívání neziskových organizací pro daňovou a finanční kriminalitu. V ČR vzniklo již pár iniciativ uvnitř neziskového sektoru, které se touto problematikou zabývají, např. Transparency International Czech Republic nebo nadační fond Via vitae, a tak lze do budoucna předpokládat, že se tato oblast stane více diskutovanou.¹¹⁰

---

¹⁰⁸ FORUM 2000. O nás [online]. Praha: Forum 2000 Foundation, 2013 [vid. 15. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.forum2000.cz/cz/o-nas/>

¹⁰⁹ FORUM 2000. Projekty. NGO Market [online]. Praha: Forum 2000 Foundation, 2013 [vid. 15. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.forum2000.cz/cz/projekty/ngomarket/>

¹¹⁰ BACHMANN, P. Vybrané problémy transparentnosti českého neziskového sektoru. E + M Ekonomie a Management[online]. Liberec: Technická univerzita v Libereci, 2012, (2), s. 104 – 114 [vid. 15. 4. 2013]. Dostupné z: <http://search.proquest.com/docview/1024816177/13DB5E4D50E3624DBE2/2?accountid=17116>

Pokud neziskové organizace chtějí zlepšit spolupráci s podnikatelským sektorem, musí začít u sebe samých. Snažit se získat více informací o možnostech financování, způsobech oslovování firem a navazování spolupráce s nimi, a mimo jiné se také snažit o zajištění dostatečné transparentnosti za účelem zlepšení pohledu současných či budoucích dárců.

5.2 Zlepšení spolupráce ze strany podnikatelských subjektů

Ve spojení se spoluprací mezi NNO a podniky je v dnešní době stále více skloňován pojem společenská odpovědnost firem (CSR). V rámci CSR se podnikatelské subjekty mimo jiné snaží navazovat partnerství s neziskovými organizacemi. Podstatou řešení této problematiky je tedy hledání způsobů, jak povzbudit a motivovat podnikatelské subjekty k větší aktivitě v této oblasti. Určité zlepšení nastalo po vstupu České republiky do EU. V roce 2001 EU vydala Zelenou knihu propagující Evropský rámec společenské odpovědnosti firem, kde EU nabádá členské státy, aby koncept CSR zahrnuly do svých národních strategií. To, jak vypadá CSR v jednotlivých státech, závisí tedy na přístupu tamní vlády a státní správy. Podstatné je, jak se vláda rozhodne podporovat a oceňovat podniky, které CSR zahrnují do své činnosti. Pokud je ve státě vytvořeno příhodné prostředí a příznivá daňová politika, pak budou firmy více ochotné zařazovat CSR do svých podnikových strategií. Z výzkumu realizovaného Fórem dárců a občanským sdružením Agnes v roce 2004 vyplynulo, že spousta firem shledává v ČR jisté překážky v dalším rozvoji CSR a to především v nízkých daňových odpisech a nedostatečném společenském uznání.¹¹¹

Lze tedy předpokládat, že pokud by došlo ke zlepšení v oblasti státní podpory CSR, pak by i zájem firem o tento koncept vzrostl. Je pravdou, že výše zmíněné údaje pochází z roku 2004 a za tuto dobu mohlo dojít ke zlepšení. Novější údaje však nejsou k dispozici.

---

¹¹¹ Kolektiv autorů. Napříč společenskou odpovědností firem. 1. vyd. Kladno: občanské sdružení AISIS, 2005. ISBN 80-239-6111-X. Dostupné také z: <http://www.proceweb.cz/files/Napric-SOF.pdf>

Cesta k úspěchu je tedy jednoznačná, rozvíjet aktivity na podporu CSR především ze strany státu. Příklad úspěšné podpory principů CSR lze nalézt např. ve Velké Británii. Ta je považována za vůdce v této oblasti. Od roku 2000 zde působí dokonce ministerstvo pro CSR. Mezi další aktivity vlády ve Velké Británii patří oceňování společensky odpovědných firem, propagování reportování firem o CSR a daňová zvýhodnění, kdy je firmám umožněno odepsat veškeré dary poskytnuté registrovaným neziskovým organizacím.¹¹²

Z výše zmíněných skutečností vyplývá, že spolupráce mezi NNO a podnikatelskými subjekty závisí na následujících činitelích – neziskových organizacích, podnikatelských subjektech a státu. Pro úspěšnost spolupráce je tedy důležité, aby spolu všichni tyto činitelé navzájem jednali a společně hledali cesty vedoucí ku prospěchu všech.

---

¹¹² Kolektiv autorů. Napříč společenskou odpovědností firem. 1. vyd. Kladno: občanské sdružení AISIS, 2005. ISBN 80-239-6111-X. Dostupné také z: <http://www.proceweb.cz/files/Napric-SOF.pdf>

Závěr

Diplomová práce se věnovala oblasti neziskových organizací, přičemž jejím hlavním cílem bylo popsat situaci neziskového sektoru v Libereckém kraji a jeho spolupráci s podnikatelským sektorem. V průběhu práce byly vysvětleny jak teoretické předpoklady existence neziskových organizací, včetně jejich financování a jejich spolupráce s podnikatelským sektorem v rámci společenské odpovědnosti firem, tak i stav neziskového sektoru v Libereckém kraji. Analýza NNO v Libereckém kraji ukázala, že největší počet, dle právní formy, zauímají organizace typu sdružení. Co se týká oborové klasifikace, tak zde patří první místo organizacím zabývajících se kulturní, uměleckou, sportovní nebo rekreační činností.

Jak již bylo řečeno dříve, neziskové organizace by se měly zaměřovat na tzv. vícezdrojové financování. Finanční prostředky poskytnuté podnikatelskými subjekty jsou jedním z těchto zdrojů. Některé, převážně starší, neziskové organizace si již za dobu své působnosti vypracovaly trvalé partnerské vztahy s podnikatelskými subjekty a mohou se tedy každoročně spoléhat na určité množství poskytnutých peněžních prostředků. Kromě darování finančních prostředků se zde začaly objevovat i jiné formy spolupráce, např. účast zaměstnanců firmy na aktivitách neziskových organizací nebo poskytnutí odborných služeb, ale stále převažuje spíše finanční podpora, což je i výsledkem provedeného dotazníkového šetření.

Problematika spolupráce neziskových organizací s podniky byla popsána jednak pomocí několika vybraných neziskových organizací, tak i pomocí výše zmíněného dotazníkového šetření. Z výsledků tohoto šetření vyplynul jednoznačný závěr, a to, že spolupráce mezi oběma sektory je spíše finančního charakteru ve formě sponzoringu nebo peněžního dárcovství. Je pravdou, že tento způsob podpory je pro neziskové organizace jeden z nejpreferovanějších, protože finančních prostředků na jejich činnost není nikdy dost. Dotazníkové šetření dále ukázalo, že většina dotazovaných neziskových organizací je příjemcem finančních prostředků od podnikatelských subjektů, ale v polovině případů se jedná spíše o menší částky do 25 000 Kč. Další podstatnou informací získanou pomocí dotazníkového šetření, je názor neziskových organizací na to, zdali považují finanční

prostředky poskytnuté podnikatelskými subjekty za dostatečné. Zde většina organizací zastávala názor, že tyto prostředky nejsou dostačující, a zřejmě by tedy uvítaly mnohem více finančních prostředků. Jak ale přimět podnikatelské subjekty k větší ochotě v oblasti firemního dárcovství? To už je spíše záležitostí politických orgánů, které by se měly zabývat hledáním způsobů, jak podnikatelské subjekty v této oblasti více motivovat, například prostřednictvím daňových úlev.

Samozřejmě i neziskové organizace, pokud chtějí navázat a hlavně udržovat trvalé vztahy s podnikatelskými subjekty, musí vyvinout určité usilí směřující k dosažení těchto partnerství. Musí se zaměřit především na transparentnost svého hospodaření, na zefektivnění svých činností a na nové metody, jak potenciální dárce oslovovat.

Problematika týkající se neziskového sektoru je velmi rozsáhlá a dá se očekávat, že v budoucnu se debata na toto téma bude dále rozvíjet. V neziskovém sektoru se totiž skrývá nemalý potenciál a lze předpokládat, že se jeho význam bude zvyšovat. Neziskové organizace zaplňují prostor, který nezvládá obstarat ani stát ani podnikatelský sektor a přítomnost neziskového sektoru je tedy pro celou společnost a ekonomiku velmi důležitá.

Seznam použité literatury

Seznam bibliografických citací:

ANHEIER, H. K. Nonprofit Organizations: Theory, Management, Policy [online]. Abingdon: Routledge, 2005 [vid. 19. 4. 2013]. ISBN 0-203-50092-X. Dostupné také z:

<http://xa.yimg.com/kq/groups/30802428/172491159/name/01%252BAnheier%252B%282005%29%252BNonprofit%252Borganizations-%252Btheory,%252Bmanagement,%252Bpolicy.pdf>

BAČUVČÍK, R. Marketing neziskových organizací. 1. vyd. Zlín: Verbum, 2010. ISBN 978-80-87500-01-9.

BACHMANN, P. Vybrané problémy transparentnosti českého neziskového sektoru. E + M Ekonomie a Management[online]. Liberec: Technická univerzita v Libereci, 2012, (2), s. 104 – 114 [vid. 15. 4. 2013]. Dostupné z: <http://search.proquest.com/docview/1024816177/13DB5E4D50E3624DBE2/2?accountid=17116>

BOUKAL, P. Nestátní neziskové organizace: teorie a praxe. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1650-9.

BOUKAL, P., H. VÁVROVÁ aj. Ekonomika a financování neziskových organizací. 1. vyd. 1. dotisk. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1293-8.

CRR ČR. Liberecký kraj. Nevládní neziskové organizace [online]. Praha: CRR ČR, 2012 [vid. 28. 3. 2013]. Dostupný z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/liberecky-kraj/regionalni-informace/nno/>

ČESKÉ CENTRUM FUNDRAISINGU. O nás [online]. Praha: České centrum fundraisingu, 2013 [vid. 6. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.fundraising.cz/ccf/o-nas/>

- ČESKO. Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti [online]. Integrovaný portál MPSV, 2013 [vid. 15. 4. 2013]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/sz/obecne/prav_predpisy/akt_zneni
- ČMELÁK, o.s. Výroční zpráva 2011, Čmelák – Společnost přátel přírody [online]. Liberec: Čmelák, o.s. 2012 [vid. 5. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.cmelak.cz/images/vz%20cmelak%202011.pdf>
- ČMELÁK, o.s. Děkujeme. Firemní dárci [online]. Liberec: Čmelák, o.s. 2012 [vid. 5. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.cmelak.cz/cz/dekujeme/firemni-darci>
- ČMELÁK, o.s. Nabízíme. Firemní dny [online]. Liberec: Čmelák, o.s. 2012 [vid. 5. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.cmelak.cz/cz/nabizime/firemni-dny>
- ČSÚ. Satelitní účet neziskových institucí [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [vid. 23. 1. 2013]. Dostupné z: <http://apl.czso.cz/nufil/SUNI.pdf>
- ČSÚ. Databáze satelitního účtu neziskových institucí [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [vid. 23. 1. 2013]. Dostupné z: http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenka.indexnu_sat
- ČSÚ. Struktura satelitního účtu neziskových institucí [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [vid. 24. 1. 2013]. Dostupné z: <http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenkavyber.satelit>
- ČSÚ. Statistický bulletin – Liberecký kraj 1. – 3. čtvrtletí 2012 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [vid. 25. 3. 2013]. Dostupný z: <https://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajp/511302-12-xl>
- ČSÚ. Statistický bulletin – Liberecký kraj, 1. – 3. čtvrtletí 2012, Organizační statistika, Počet subjektů zapsaných v RES v Libereckém kraji a jeho okresech k 30. 9. 2012 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [vid. 25. 3. 2013]. Dostupný z: [https://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/D8002BB13E/\\$File/w51130212q3h1.pdf](https://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/D8002BB13E/$File/w51130212q3h1.pdf)

- ČSÚ. Statistický bulletin – Liberecký kraj 1. – 4. čtvrtletí 2002 – 2011, Organizační statistika, Počet subjektů zapsaných v RES v Libereckém kraji a jeho okresech k 31. 12. 2002 – 2011 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [vid. 25. 3. 2013]. Dostupný z: <http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajp/511302-12-xl>
- ČSÚ. Statistický bulletin – Liberecký, Karlovarský, Zlínský, Plzeňský, Jihočeský a Středočeský kraj, 1. – 3. čtvrtletí 2012, Organizační statistika, Počet subjektů zapsaných v RES k 30. 9. 2012 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [vid. 25. 3. 2013]. Dostupný z: <http://www.czso.cz/xl/redakce.nsf/i/home>
- FORUM 2000. O nás [online]. Praha: Forum 2000 Foundation, 2013 [vid. 15. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.forum2000.cz/cz/o-nas/>
- FORUM 2000. Projekty. NGO Market [online]. Praha: Forum 2000 Foundation, 2013 [vid. 15. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.forum2000.cz/cz/projekty/ngomarket/>
- FRÍČ, P., R. GOULLI. Neziskový sektor v ČR. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. ISBN 80-86432-04-1.
- KOLEKTIV AUTORŮ. Napříč společenskou odpovědností firem. 1. vyd. Kladno: občanské sdružení AISIS, 2005. ISBN 80-239-6111-X. Dostupné také z: <http://www.proceweb.cz/files/Napric-SOF.pdf>
- KRAJ VYSOČINA. Analýza a strategie udržitelného rozvoje nestátního neziskového sektoru kraje Vysočina 2010 – 2015 [online]. Jihlava: Krajský úřad kraje Vysočina, 2010 [vid. 12. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.kr-vysocina.cz/regionalni-rozvoj/ds-47545/p1=26852>
- KUNZ, V. Společenská odpovědnost firem. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2012. ISBN 978-80-247-3983-0.
- MINISTERSTVO FINANČÍ. ARES – ekonomické subjekty [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR, 2012 [vid. 28. 3. 2013]. Dostupný z: http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz
- MINISTERSTVO VNITRA. Portál veřejné správy. Evidence NNO [online]. Praha: Ministerstvo vnitra, 2012 [vid. 28. 3. 2013]. Dostupný z: <http://www.isnno.cz/EvidenceNNOV10001/DesignPages/OEvidenci.aspx>

- MOTYČKOVIC KLIKA. Kdo jsme [online]. Liberec: Motyčkovic klika, 2013 [vid. 6. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.motyckovicklika.cz/index.php?page=kdo>
- NADACE SYNER. Výroční zpráva o činnosti Nadace Syner za rok 2010 [online]. Liberec: Syner, s.r.o., 2012 [vid. 6. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.nadacesyner.cz/vycisleni-pomoci/>
- NEZISKOVKY.CZ. Výroční zpráva Neziskovky.cz, o.p.s. 2011 [online]. Praha: Neziskovky, o.p.s. 2013 [vid. 6. 4. 2013]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/sdata/VZ_Neziskovky_2011_489.pdf
- O.S. SVÍTÁNÍ. Výroční zpráva 2011 Občanského sdružení Svítání [online]. Jablonec nad Nisou: OS Svítání, 2013 [vid. 12. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.os-svitani.cz/vyrocnizpravy.php>
- POCHODEŇ. Výroční zpráva 2011 [online]. Liberec: Pochodeň, občanské sdružení pro pomoc zdravotně postiženým, 2013 [vid. 15. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.pochoden-liberec.cz/cz-vyrocni-zpravy-vyrocni-zprava-2011-v47/>
- PRECIOSA. Výroční zpráva Nadace Preciosa za rok 2011 [online]. Jablonec nad Nisou: Preciosa, 2013 [vid. 6. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.preciosa.com/cs/firma/nadace-preciosa/vyrocni-zpravy.html>
- REKTOŘÍK, J. aj. Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení. 2. aktualizované vyd. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-25-5.
- RŮŽIČKOVÁ, R. Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně. 8. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, 2006. ISBN 80-7263-343-0.
- SKOVAJSA, M. Občanský sektor: organizovaná občanská společnost. 1. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-681-0.
- SOPKA 2007. O Sopce [online]. Kobyly: SOPKA 2007, o.s. 2008 [vid. 6. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.sopka2007.cz/o-nas/>
- ŠKARABELOVÁ, S. Definice neziskového sektoru: sborník příspěvků z internetové diskuse CVNS. Brno: Centrum pro výzkum neziskového sektoru, 2005. ISBN 80-

239-4057-0. Rovněž dostupný v PDF z: http://www.e-cvns.cz/soubory/Definice_neziskoveho_sektoru.pdf

TETŘEVOVÁ, L. aj. Veřejný a podnikatelský sektor. 1. vyd. Příbram: Professional Publishing, 2009. ISBN 978-80-86946-90-0.

TULIPAN. Zpráva o činnosti Sdružení TULIPAN za rok 2011 [online]. Liberec: Sdružení TULIPAN, 2004 – 2013 [vid. 16. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.sdruzenitulipan.cz/files/soubory%5B5%5D.pdf>

VLÁDA ČR. Statut Rady vlády pro nestátní neziskové organizace [online]. Praha: Vláda ČR, © 2009-2012 [vid. 2012-12-09]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/statut_RVNNO_2012.pdf

VLÁDA ČR. Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2011 [online]. Praha: Vláda ČR, 2009 – 2012 [vid. 25. 1. 2013]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/3_rozbor_2011.pdf

ZIEL 3 – CÍL 3. Program Cíl 3/Ziel 3 na podporu přeshraniční spolupráce 2007 – 2013 mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko. Program – základní informace [online]. [vid. 6. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.ziel3-cil3.eu/cs/programm/index.jsp>

Bibliografie:

ŠEDIVÝ, M., O. MEDLÍKOVÁ. Public relations, fundraising a lobbying: pro neziskové organizace. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4040-9.

ŠEDIVÝ, M., O. MEDLÍKOVÁ. Úspěšná nezisková organizace. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-4041-6.

STACHOVÁ, J. Občanská společnost v regionech České republiky. 1. vyd. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2008. ISBN 978-80-7330-142-2.

Seznam příloh

Příloha 1	Dotazník k diplomové práci: Neziskové organizace.....I
------------------	---

Příloha 1 Dotazník k diplomové práci: Neziskové organizace

Dobrý den,

jsem studentkou 2. ročníku navazujícího magisterského studia oboru Podniková ekonomika na Technické univerzitě v Liberci. Následující dotazník se týká analýzy neziskových organizací v Libereckém kraji a jejich spolupráce s podnikatelskou sférou. Výsledky dotazníku budou použity jako podklad pro vypracování mé diplomové práce. Ráda bych Vás touto cestou požádala o vyplnění následujících otázek.

Děkuji za Váš čas.

Zuzana Šanderová

*Povinné pole

1. V jaké oblasti působí vaše nezisková organizace *

- ☐ Kultura, umění, sport a rekreace
- ☐ Vzdělání a výzkum
- ☐ Zdraví
- ☐ Sociální služby
- ☐ Ekologie
- ☐ Rozvoj obce (komunity) a bydlení
- ☐ Ochrana práv a obhajoba zájmů
- ☐ Organizování dobročinnosti
- ☐ Náboženství
- ☐ Mezinárodní aktivity
- ☐ Profesionální a pracovní vztahy (profesionální komory, odborové organizace)
- ☐ Jiná oblast

2. Právní forma vaší neziskové organizace *

- ☐ Nadace
- ☐ Nadační fond
- ☐ Obecně prospěšná společnost
- ☐ Občanské sdružení
- ☐ Církevní organizace
- ☐ Jiné

3. Spolupracujete se soukromými podniky ve vašem okolí? *

- ☐ Ano
- ☐ Ne

4. Na čem je založena vaše spolupráce se soukromými podniky?

(pokud jste na otázku č. 3 odpověděli ano, možné označit více odpovědí)

- ☐ Sponzoring
- ☐ Peněžní dárcovství
- ☐ Pronájem či bezplatné poskytnutí firemních prostor
- ☐ Poradenství, odborná pomoc
- ☐ Darování výrobků či podnikového majetku
- ☐ Bezplatné poskytnutí služeb
- ☐ Školení, vzdělávání
- ☐ Dobrovolnictví firemních zaměstnanců
- ☐ Zapůjčení podnikového majetku či produktů
- ☐ Aktivní účast na činnostech neziskové organizace

5. Kolik procent z vašich celkových příjmů za jeden rok tvoří finanční prostředky od podnikatelských subjektů? (pokud jste na otázku č. 3 odpověděli ano)

- ☐ 0
- ☐ do 10 %
- ☐ 11 - 20 %
- ☐ Více než 20 %

6. Kolik finančních prostředků jste získali formou sponzoringu nebo dárcovství od podnikatelských subjektů za loňský rok? (pokud jste na otázku č. 3 odpověděli ano)

- ☐ 0
- ☐ 1 - 25 000 Kč
- ☐ 25 001 - 50 000 Kč
- ☐ 50 001 - 100 000 Kč
- ☐ Více než 100 000 Kč

7. Myslíte si, že finanční prostředky darované podnikatelskými subjekty neziskovým organizacím se rok od roku:

- ☐ Zvyšují
- ☐ Snižují
- ☐ Nevím

8. Ohodnoťte následující zdroje příjmů od nejvýznamějších po nejméně významné:
(1 - nejvýznamější zdroj, 10 - nejméně významný zdroj)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ministerstva a státní fondy	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kraj	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Města a obce	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Drobní dárci, fyzické osoby	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Členské příspěvky	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Firemní dárci, sponzoring	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nadace (tuzemské i zahraniční)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fondy EU	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vlastní činnost	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ostatní zdroje	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

9. Máte ve vaší organizaci osobu zabývající se fundraisingem?

- ☐ Ano
- ☐ Ne, využíváme služeb externisty
- ☐ Tuto práci nikdo nevykonává

10. Považujete množství poskytnutých finančních prostředků podnikatelskými subjekty za dostatečné?

- ☐ Určitě ano
- ☐ Spíše ano
- ☐ Spíše ne
- ☐ Určitě ne
- ☐ Nevím

11. Je nějaký podnikatelský subjekt vašim pravidelným dárce finančních prostředků?

- ☐ Ano
- ☐ Ne

12. V jakém kraji se nachází vaše nezisková organizace?

- ☐ Liberecký
- ☐ Karlovarský